LRKSA OFICIALIS ORGANAS. KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 22. KETVIRTADIENIS, GEGUŽĖS-MAY 31, 1945 VOL.-METAI XXIX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Nežiūrint, kad Europoje karas užbaigtas, Sovietų Rusija po ginklu laiko milžinišką kariuomenę ir ją intensyviai lavina prisilaikant visų karo laiku patirtų dalykų. Oficialis raudonosios armijos organas "Raudonoji Žvaigždė" rašo, kad rimtas, rūpestingas lavinimo periodas užėmė karo vietą. Pranešama, kad lavinimas sustiprintas visose vietose, neišskiriant okupacinių garnizonu Berline, Vienoje ir Budapešte.

Kila klausimas, kokiems naujiems uždaviniams raudonoji armija ruošiama, kai nacių ir fašistų militarės jėgos sunaikintos? Gal būt, kovoms prieš japonus, vienok Maskva jiems karo neskelbia. Išrodo, kad Maskva turi kitus tikslus. Ji nori pasilaikyti okupuotas šalis užkariant joms komunistinį režimą. Maskva žino, kad okupuotų šalių žmonės nori atgaut savo laisvę ir nepriklausomybę, kad jie nesigailės paskutinių savo jėgų apginti savo teises. Tad Maskvai reiks nemaža jėgų slopinti pavergtų tautų laisvės troškimą, apginti savo budelius nuo keršto už priespaudą, už vadų ir šviesuomenės likvidavimą.

Žinių iš Lietuvos neturime. Po kelių metų karo ir baisių okupacijų kiekvienas Amerikos lietuvis nori kuo greičiausia susisiekti su savaisiais senoje tėvynėje Lietuvoje. Daugelis ten dar turėjo tėvus, brolius, seseris ir kitus gimines. Bet ten dar šeimininkauja svieto lygintojai, bolševikų rojaus stiprintojai. Jie uždarė nepereinamais kordonais sienas į Lietuvą ir kitas okupuotas šalis netik mums, lietuviams, bet ir savo alijantams. Nei militarės, nei diplomatinės misijos, nei užsienio korespondentai negali ten pasirodyti; net labdaros ir šelpimo organizacijos negali ten savo atstovų pasiųsti. Bolševikai, kai tie šikšnosparniai, bijo dienos šviesos ir aiškumo. Tuo stipriai pradeda rūpintis net buvę bolševikų simpatizatoriai ir draugai.

Maskvos radio paskelbė, kad šią vasarą virš 1,700,000 Rusijos vaikų praleis atostogas specialiai jiems įrengtose stovyklose. Tokių stovyklų numatoma 3,000. Maskva sako, kad bus parinktos gražiausios vietos, pridedant, "kad geriausi šalies pastatai ir vaizdingiausios Baltijos pakraščių apylinkės parinktos dėl vaikų "išlaisvintose" (kurgi ne!) Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikose."

Kiekviena valstybė privalo rūpintis vaikų gerove. Bet Maskva čia turi ypatinga tikslą. Ji rusų ir kitų tautybių vaikus grūs Lietuvon, o lietuvių vaikus grūs Rusijon, kad greičiau juos perauklėti, užkrėsti bolševikiškomis bacilomis ir paruošti nau aklus ir ištikimus sekėjus. Aiškus dalykas, kad tiems vaikams prižiūrėti ir juos lavinti bus parinkti karšti bolševizmo apaštalai. Mūsų tikslas darbuotis kaip galint greičiau išlaisvinti Lietuvą ir jos vaikus nuo bolševiškos demoralizacijos.

AMERIKIEČIŲ LĖKTUVAI NAIKINA JAPONIJOS SOSTINĘ TOKYO

OKINAWA SALOJE JAPONAI FANATIŠKAI KOVOJA SU AMERIKIEČIAIS

U. S. 8-JI ORO JĖGA, VADOVAUJAMA GENEROLO DOOLITTLE, IŠ EUROPOS VYKSTA Į PACIFIKO KARO ZONĄ.—KINIEČIAI ATSIĖMĖ YUNGNING UOSTĄ

Gegužės 24-tą, 550 skraidančios amerikiečių tvirtovės, pakilę iš Guam salos bazių, bombordavo Japonijos sostinės industrinį rajoną. Iš viso išmesta 9,000,000 svarų bombų. Išbombarduotam rajone, kuris išstatytas po 1923 metų žemės drebėjimo, gyvena apie 750,000 gyventojų.

Gegužės 25 ir 26 stiprios japonų oro jėgos atakavo amerikiečių pozicijas Okinawa saloje. Atakos tęsėsi apie 18 valandų. Admirolo Nimitz pranešimu, 11 amerikiečių mažų laivų sužalota. Amerikiečiai sunaikino 116 priešo lėktuvų, tarp kurių randasi penki bomberiai mėginę iškelti kareivius ginkuotus granatomis.

Gegužės 27-tą skraidančios amerikiečių tvirtovės vėl bombordavo japonų sostinę Tokyo. 19 tvirtovių su 209 lakūnų iš atakos nesugrįžo. Šį kartą bombos nuslavė imperatoriaus Hirohito palocių ir visą aplinkinį rajoną. Prie destrukcijos prisidėjo stiprus vėjas, kuris bombų sukeltus gaisrus dar daugiau išplėtė. Pačių japonų premjeras admirolas Kantaro Zuzuki per radio paskelbė, kad "gražiąją japonu sostinę prisieis atstatyti pagal naują planą." Premjero žodžiais, dabar toks atstatymas neįmanomas.

U. S. karo departamento pranešimu, į Pacifiko karo zoną vyksta iš Europos 8-ji oro jėga, kuriai vadovauja pagarsėjęs generolas James H. Doolittle. Kaip žinoma, jis suorganizavo ir vadovavo pirmai amerikiečių lėktuvų atakai prieš Tokyo, kuri įvyko balandžio 18, 1942. Tas reiškia, kad lėktuvų atakos prieš Japoniją bus žymiai sustiprintos.

Gegužės 27-tą kiniečiai atsiėmė labai svarbų Yungning uostą ir atkirto japonų susisiekimą vieškeliu su Indo-Kinija ir Singapore.

Okinawa saloje tebevyksta smarkios kovos. Nežiūrint japonų fanatiško atkaklumo, amerikiečiai užima daugiau ir daugiau teritorijos. Atkakliausios kovos vyksta salos sostinės Naha ir tvirtovės Shuri rajonuose.

LENKIJOS KVISLINGAS—FAŠISTAS

Washington (LAIC).—Savaitraštis HUMAN EVENTS praneša, kad Maskvos sukurtos Lenkijos "vyriausybės" užsienių reikalų ministeriu paskirtas Wincenty Rzymowski, buvęs Kurjer Poranny redaktorius, fašistas ir Pilsudskio teroro prieš opozicijos elementus šalininkas. Rzymowski pakeltas į "ministerius" kelios dienos prieš tai, kaip San Franciscoje Molotovas smerkė fašistus.

ANGLIJA RUOŠIASI RINKIMAMS

Londonas. — Gegužės 23-čią premjeras Churchill įteikė karaliui Jurgiui VI-jam rezignaciją. Karalius, priėmęs rezignaciją, pakvietė Churchillą vadovauti vyriausybei iki bus išrinktas naujas parlamentas ir susidarys nauja vyriausybė.

Naujo parlamento rinkimai įvyks šių metų liepos 5-tą. Smarkiausia kova vyksta tarp konservatorių ir darbo partijos.

Generalių rinkimų Anglija neturėjo per 10 metų. Dėl karo, parlamento kadencija buvo pratęsta. Paprastai, Anglijoje vyriausybę sudaro partija turinti parlamente daugumą. Tik karo laiku būna išimtys. Iki šiol ten buvo koalicinė konservatorių ir darbiečių vyriausybė, bet dabar ji pairo.

Karo laiku Churchillo prestyžas labai pakilo. Gal būt, tas padės konservatoriams surinkt daugumą, nors darbiečiai smarkiai veikia ir tikisi konservatorius nušluoti.

MAINIERIAI GAUS DIDESNES ALGAS

Gegužės 19-tą kietos anglies operatoriai ir mainierių atstovai susitarė dėl naujo kontrakto vienų metų terminui.

Susitarimui pagrindą davė vidaus reikalų sekretoriaus Ickes pasiūlymas pakelti mainieriams algas po 1.37½ centų į dieną. Taipgi pakelta atostogų mokestis.

Pasirašius sutartį, 70,000 kietos anglies darbininkų sustojo streikuoti ir grįžo darban. Streikas tęsėsi nuo gegužės 1 d. ir nemažai sutrukdė karo metu taip svarbią anglies produkciją.

Sutartį dar turės užgirti OPA.

Įsigalėjus naujam kontraktui, anglies kaina pakils bent 80 centų už toną.

GEGUŽĖS MĖNESĮ GRĮS IŠ EUROPOS 87,500 KARIŲ

Paryžius.—U. S. armijos ir laivyno vadovybių patvarkymu, dar gegužės mėnesį sugrįš Amerikon 87,500 karių. Tarp jų randasi 29,500 sergančių ir sužeistų, 28,000 išlaisvintų iš nacių stovyklų. Birželio mėnesį pramato sugrįžinti 255,500, vienok dalis iš jų bus išsiųsta kovoti prieš japonus.

PAREMKITE METINĘ "GARSO" PRAMOGĄ

PIRKITE IR PLATINKITE U. S. KARO BONŲ IR ŽENKLELIŲ IŠLEIDIMO TIKIETUS

Šių metų rugpiūčio 12-tą, Sans Souci parke, Wilkes-Barre, išvažiavime, "Garsas" turės didelį U. S. karo bonų ir ženklelių išleidimą.

Bus išleistos net septynios (7 dovanos), būtent: pirma dovana 50 dolerių vertės U. S. karo bonas; antra dovana—25 dol. vertės U. S. karo bonas; trečia dovana—25 dol. U. S. karo bonas; ketvirta dovana—10 dolerių vertės U. S. karo ženklelių; penkta, šešta ir 7-ta dovanos kiekviena 5 dolerių vertės U. S. karo ženklelių.

Pirkdami karo bonų ir ženklelių tikietus išmėginsite savo giliukį, paremsite savo šalies karo pastangas ir paremsite laikraštį "Garsą".

Kuopų valdybas ir paskirus narius prašome kuo daugiausia tikietų pirkti ir kitiems parduoti. Jei gautų tikietu knygelių pritruktu, kreipkitės į "Garso" administraciją—gausite daugiau.

Parduotų tikietų stubsus su pinigais grąžinkite kaip galima greičiau. Vėliausia grąžinimo data rugpiūčio 5, 1945.

Dovanos laimėtojams bus išsiustos be atidėliojimo.

MINISTERIAI IR PROFESORIAI SVEČIAVOSI LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Washingtonas. — Lietuvos ministeris ir ponia Žadeikienė gegužės 21 dieną, vakare, Lietuvos Pasiuntinybės patalpose surengė vaišes, kuriose dalyvavo Airijos ministers R. Brennan su ponia, Latvijos ministeris dr. Alfred Bilmanis su ponia, Katalikų universiteto profesoriai—bažnytinės teisės fakulteto dekanas prof. H. L. Motry, msgr. prof. F. Lardone, prof. C. V. Bastangel, prof. J. R. Schmidt, prof. W. M. Plochl su ponia, NCWC spaudos skyriaus direktorius p. Hall su ponia, Teisingumo Departamento valdininkas E. J. Hayes su ponia (C. Blinstrubaitė, kilusi iš Lietuvos, studijuojanti socialinius mokslus Katalikų universitete), p. J. Kajeckas ir p-lė H. Ylčaitė.

Katalikų universiteto daktaro laipsnio suteikimo proga kun. J. Prunskiui, šis pastarasis irgi dalyvavo jo garbei suroštam priėmime.

Lietuvos, Latvijos ir Airijos ministeriai pasakė kalbas. Jų metu, o taipgi per privačius pasikalbėjimus, visi reiškė daug simpatijų Lietuvai ir tvirtas viltis, kad Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė bus atstatyta.

PREZ. H. TRUMAN PERORGANIZAVO KABINETĄ

Washingtonas.—Gegužės 23-čią prezidentas Harry Truman perorganizavo kabinetą.

Vyriausiu gynėju (Attorney General) paskirtas Tom C. Clark iš Texas—vieton Francis Biddle; darbo sekretorium paskirtas federalis teisėjas Lewis B. Schwellenbach, buvęs demokratas senatorius iš Washington—vieton Miss Frances Perkins; agrikultūros sekretorium paskirtas Clinton P. Anderson, demokratas iš New Mexico—vieton Claude R. Wickard.

TERORAS BULGARIJOJE

Washington (LAIC). — Nors Bulgarijos įstaigos oficialiai praneša, kad ligi šiol "liaudies teismai" pasmerkė "tik 1,150 asmenų," betgi Londono "Times" aukų skaičių nustato 25,000. Amerikiečių sluogsniai Turkijoje apskaičiuoja, kad komunistai ligi šiol likvidavo 50,000 žmonių—t. y. vieną procentą visų Bulgarijos gyventojų.

Kol kas niekas nepatiekia tikslių duomenų iš Lietuvos.

Pontiac, Mich.—Gegužės 24-tą dėl aliejinio pečiaus sprogimo ir gaisro žuvo James Hunt, jo žmona ir trys jų vaikai.

Paryžius.—Gegužės 27-tą paskelbta, kad dėl eksplioziios, įvykusios Gnome-Rhone lėktuvų dirbtuvėje, žuvo 7 asmenys.

DOENITZ ALIJANTŲ BELAISVIS

Flensburg. Vokietija.—Gegužės 23-čią aukščiausioji alijantų vadovybė areštavo Hitlerio įpėdinį admirolą Karl Doenitz, kuris įsakė vokiečiams pasiduot alijantams.

Taipgi areštuoti generolas Gustaw Jodl ir admirolas von Friedberg, kuriuodu Reimse pasirašė vokiečių pasidavimo sąlygas. Tuo būdu paskutiniai Vokietijos vyriausybės likučiai yra išlikviduoti.

Deje, suimtas admirolas Friedberg nusinuodijęs.

ALGERIJOJE ŽUVO 1300 ASMENŲ

Paryžius.—Gegužės 23 dieną prancūzų autoritetai paskelbė, kad Algerijoje dėl berberų sukilimo žuvo 300 baltųjų ir 1000 arabų. Berberai kovoja prieš prancūzų autoritetus. Kiti šaltiniai paduoda daug didesnius sukilimo nuostolius. Londoną pasiekę žinios sako baltųjų nuostoliai siekia 3000, o arabų—10,000.

Bucharestas. — Gegužės 22-rą liaudies teismas (bolševikiškas) pasmerkė mirties bausme 29 asmenis, apkaltintus kaip karo kriminalistus.

Edgewood Arsenal, Md.—Gegužės 25-tą armijos arsenale įvyko sprogimas dėl kurio žuvo 11 asmenų, 52 sužeisti.

LRKSA BARGENO VAJUS DAR NEUŽSIBAIGĖ

ORGANIZATORIAI IR VISI NARIAI PRAŠOMI STIPRIAU PADIRBĖTI SUSIVIENYMO AUGINIMUI NARIAIS

LRKSA bargeno vajus dar tęsiasi. Nauji nariai, įsirašę bargeno vajaus laiku, mokės tas pačias duokles, kokias moka seniau įsirašę. Bargeno vajui užsibaigus, įsirašę nariai už tas pačias apdraudos sumas turės mokėti aukštesnes duokles.

Deje, esantys nariai, bargeno vajaus laiku padidinę savo apdraudos sumas, irgi mokės dabartines duoklių ratas, o kurie norės tą padaryti šiam vajui pasibaigus turės mokėti aukštesnes duokles.

Dėl to, bargeno vajumi vertėtų pasinaudoti naujiems kandidatams ir įsirašyti į Susivienymą be atidėliojimo; o esantieji nariai, norintys padidint savo apdraudą, irgi neatidėliokite.

Organizatoriams bargeno vajus irgi palengvina darbą. Tik gaila, kad nevisi tą įvertina. Daugelis organizatorių suranda įvairias priežastis pateisinti savo neveiklumą ir ju darbo rezultatų nesimato. Virš 80 organizatorių užsiregistravo centre, o smarkiau veikia tik keli. Deje, naujus narius gali prirašyti kiekvienas narys ir gauti nustatytą komisą. Tam mes turime ir obalsį—**kiekvienas narys nors po vieną naują narį!**

Artinasi vasara su savo karščiais. Susirinkimai ir kitokia veikla sumažėja. Bet atsiranda kitos galimybės sueit savo draugus ir pažįstamus. Tai įvairūs išvažiavimai ir piknikai. Mūsų organizatoriai, veikėjai ir visi nariai raginami išnaudot kiekviena progą didint savo kuopas ir organizaciją naujais nariais, didint veikimą.

Susivienymas yra tvirtas visais atžvilgiais. Dabar jis turi moderniškas klases pilnamečiams ir jaunamečiams. Svarbu augint nariais. Kai didės kuopos, pagyvės jų veikimas. Tada varysime platesnę fraternalės veiklos vagą, daugiau nuveiksime savo tautiečių gerovei čia, Amerikoje, ir stipriau prisidėsime prie savo senos tėvynės Lietuvos gelbėjimo.

LRKSA DAR NUPIRKO UŽ 50,000 DOLERIŲ KARO BONŲ

Wilkes-Barre, Pa.—L. R. K. S. A. valdyba dar nupirko už 50,000 dolerių U. S. iždo bonu. Dabar Susivienymas turi nupirkęs (per septynis U. S. karo paskolų vajus) iš viso už $600,000.00 vyriausybės iždo bonų.

Tai puikus rekordas ir šaunus rėmimas mūsų šalies karo pastangų. Kitos daug didesnės fraternalės organizacijos yra toli atsilikę nuo mūsu Susivienymo.

Garbė Susivienymo vadovybei ir visiems nariams už tokį patriotinį darbą.

Deje, mūsu šalies karo pastangas šauniai remia apskritys, kuopos ir paskiri nariai.

16-ka Susivienymo narių yra paaukoję savo gyvastis už savo šalies ir kitu tautų laisvę. Nemažas skaičius narių yra sužalotų. Daugelis yra dekoruotų ordinais už atsižymėjimus kovų laukuose.

PREZ. TRUMAN VYKS Į SAN FRANCISCO

Washingtonas.—Gegužės 24-tą paskelbta, kad prezidentas Truman birželio pradžioje lėktuvu skrisiąs San Francisco konferencijon. Ten jis pasakysiąs kalbą sąryšy su Jungtinių Tautų konferencijos uždarymu. Prieš kalbą, jis bus liūdininku Pasaulio Saugumo organizacijos čarterio pasirašymo.

Spėjama, kad netrukus po to prez. Truman vyksiąs užsienin į trijų didžiųjų konferenciją, kuri svarstys pokarinės Europos problemas. Be abejo, ten bus paliesta ir Lietuvos ateitis.

SIURPI TRAGEDIJA

Glasgow, Montana. — Gegužės 25-tą 26 metų amžiaus Mrs. Andrew Campbell sumetė į Milk upę penkis vaikus ir pati įšoko. Tik vienas 7 metų valkas išsigelbėjo, o kiti keturi ir jų motina prigėrė.

HEINRICH HIMMLER NUSINUODIJO

Londonas.—Gegužės 24-tą nusinuodijo nacių kraugerys, buvęs pagarsėjusio Gestapo galva Heinrich Himmler, 44 metų amžiaus.

Himmleris buvo suimtas ir patalpintas Luenbergo daboklėje. Anglų aficieriams betardant, Himmler prarijo dozą stiprių nuodų, kuriuos jis visą laiką turėjo savo burnoje, ir į 15 minučių nusispardė į amžinastį.

Būdamas Gestapo viršininku, Himmleris be pasigailėjimo žudė nacių priešus viduje ir kitataučius patekusius į nacių nagus. Himmlerio parėdymu įvyklinta garsioji Lidice žudynė Čekoslovakijoje, kur visas kaimas ir jo gyventojai nušluoti nuo žemės paviršiaus.

Už kruvinus darbus Himmleris buvo įtrauktas į žymiausiųjų karo kriminalistų sąrašą. Bet jis nenorėjo pereiti alijantų teismą—pats atėmė sau gyvastį.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Eina Ketvirtadieniais — Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00 Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

LIETUVA PAVOJUJE--BUDĖKIME IR VEIKIME!

Karas Europoje pasibaigė, bet Lietuvos ir jos žmonių vargai ir rūpesčiai nepasibaigė.

Visos vakarinės Europos tautos džiaugiasi nusikratę biauraus nacių jungo. Mat, jas išlaisvino amerikiečiai ir anglai, kurie nesiekia teritorijų užgrobimo ir mažesnių tautų pavergimo. Prancūzai, belgai, holandai, norvegai ir danai su amerikiečių ir anglų pagalba paskubomis tvarko savo gyvenimą ir imasi darbo atsistatyti iš griuvėsių ir pelenų.

Visai kitokia padėtis kitam Vokietijos šone, kur savo koją įkėlė raudonoji armija. Ten padėtis neaiški ir tamsi. Maskva stengiasi bolševikišką režimą su jo visais padariniais primesti visoms tautoms, kurios tik atsidūrė po raudonosios armijos kontrole. Raudonieji komisarai ir Maskvos agentai siaučia Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Jugoslavijoje; raudonąjį režimą Maskva nori primesti Čekoslovakijai ir Austrijai.

Kad tvirčiau įleisti bolševikiško režimo šaknis, komisarai darbuojasi išsijuosę. Išlikusius nuo karo ir okupacijų lietuvių tautos vadus ir patriotus likviduoja be atsižiūrėjimo. Vienus išžudė, kitus sugrūdo į kalėjimus ar koncentracijos stovyklas, dar kitus išdeportavo į tolimas Rusijos dalis. Tiesioginio susisiekimo su Lietuvos vadais ir šiaip žmonėmis neturime. Mažiausia žinelė turi pereiti per raudonųjų komisarų cenzūrą. Jie negali mums pasakyti nei apie tikrą padėtį, nei apie okupantų sauvaliavimus, nei apie savo troškimus. Bet mums Lietuvos žmonių troškimai yra žinomi. Jų karščiausiu noru yra, kad okupantai kuo greičiausia išsinešdintų iš jų krašto, paliktų lietuvius ramybėje tvarkyti savo reikalus, rūpintis savo krašto gerove.

Kai Lietuvos žmonėms užčiauptos burnos ir surakintos rankos, tai mes, Amerikos lietuviai, turime už juos kalbėti ir veikti. Svarbu veikti dabar, kada pokarinis Europos gyvenimas yra tvarkomas, kada sprendžiama tautų ateitis. Pavėlavimas arba lėtumas gali nulemti fatališką Lietuvai ateitį—nubrukti ją į šlykščią bolševikų vergiją ir tautos sunaikinimą.

Mūsų vadovystės turi veikti planingai, rimtai, nedelsiant. Visuomenė turi nesigailėti aukų vadavimo kovai.

SOVIETŲ RUSIJOS UŽIMTUOSE KRAŠTUOSE

London (LAIC). — Sovietai stato įsitvirtinimus ir aerodromus Baltijos valstybėse, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, ir užimtose Vokietijos srityse. Mobilizacijos keliu ugdoma ir apmokoma bei ginkluojama Čekoslovakijos kariuomenė, kuri priėmė Raudonosios Armijos modelį, ginklavimą ir apmokymą. Lenkijoje jau sudaryta 10 pėstininkų divizijų, lavinama dar papildomų 20 divizijų, paruošta 30,-000 karininkų—numatoma mobilizuoti 500,000 lenkų į "lenkišką" kariuomenę.

Lietuvoje sumobilizuoti visi karininkai — tikrosios tarnybos ligi 60 m. amžiaus, atsarginiai ligi 50 m. amžiaus—bei puskarininkiai. Apie pusė mobilizuotųjų nestojo šaukiami, bijodamiesi ištrėmimo Sibiran, ir slapstosi miškuose. Pašaukti 17 m. amžiaus jaunuoliai, šaukiami vyrai gimę tarp 1912 ir 1928 m. Masiniuose susirinkimuose Sovietų valdininkai atvirai grasina: "kas pastos, to giminės bus iškelti į Rytus."

Prieš ką Rusija mobilizuojasi, karui Europoje pasibaigus?

Tuo pačiu metu raudonarmiečiai nemedžioja vokiečių dezertyrų, kurie slapstosi įvairiose šalyse ir netgi užpuldinėja transportus.

Sovietų kariai pasidarė pavojingi—plėšia, užpuldinėja moteris, muša, šaudo. Atimti visi radio priimtuvai, — tegalima klausytis aikštėse žinių iš valdiškų garsiakalbių. Arkliai retai kur matomi—karo reikalams iš ūkininkų atėmė. Priverstiniems darbams sumobilizavo 20-24 m. amžiaus moteris. Kumečius "apdalino" 4 hektarais žemės—be teisės statytis pastatus—ir taip verčia juos telktis į kolchozus. Valdiška propaganda daro viską, kad tik sukompromitavus žmonių pasitikėjimą Amerika ir Anglija, užmušti visas viltis ir priversti sutikti su gyvenimu vergijoje.

Sovietų kariai netgi nesiskaito su šveicarų piliečiais.

Ar tenka stebėtis, kad minios žmonių tebesiveržia naktimis į vakarus, kad patekti amerikiečių ir anglų sritysna.

U. S. LAIVYNAS TURI 107,695 LAIVUS

Washingtonas.—Gegužės 22-rą U. S. laivyno vadovybė paskelbė, kad nuo Perlų Uosto atakos laivynas padidėjo 100,000 įvairių rūšių laivais. Dabar U. S. laivynas turi 107,695 įvairių kategorijų laivus. Kitais žodžiais, U. S. laivynas dabar turi tiek laivų, kiek 1938 metais turėjo aficierių ir jūreivių. Dabar U. S. laivynas yra didžiausias visame pasaulyje.

Apžvalga

INFORMAVIMAS TURI BŪTI TIKSLUS IR TEISINGAS

Dienraštis "Draugas" rašo, kad informavimas apie Lietuvą ir lietuvius turi būti tikslus ir teisingas. Tik iš tokio informavimo bus nauda. Čia pat "Draugas" kritikuoja Amerikos Lietuviu Misija už jos savotišką informavimą neva ginant Lietuvos reikalus. "Dr." tarp kitko rašo:

"Užvakarykščiame Herald-American straipsnyje aiškiai yra pabrėžta, kad 'American Lithuanian Mission' (Olio misija) daro pareiškimus '*in behalf of Lithuania*' (Lietuvos vardu). 'Misija' pasisakanti kalbanti Lietuvos vardu dėl to, kad nėra kam už ją kalbėti. Adv. Olis pasikalbėjime su spaudos atstovais pasakė, kad net Lietuvos ministras P. Žadeikis negalįs kalbėti Lietuvos vardu. Anot jo, nėra nė vieno, kurs galėtų kalbėti už Lietuvą. Ta pačia proga mesta piktų žodžių Valstybės Departamentui.

"Čia Olis daro dideles klaidas ir meškiškai pasitarnauja Lietuvos bylai. Pasakyti, kad šiandien nėra kas kalba už Lietuvą, yra didelė klaida. Juk Lietuva, kaipo valstybė, tebėra Jungtinių Valstybių pripažinta. Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone yra laikoma teisėta Lietuvos atstovybė. Todėl *P. Žadeikis, kaipo Lietuvos ministras, turi pilniausią teisę kalbėti Lietuvos vardu.* Valstybės Departamentas savo laiku ypatingu būdu yra pabrėžęs, kad Lietuvos vardu kalbėti ir ją atstovauti gali tik P. Žadeikis.

"Šis reiškinys, šis Amerikos nusistatymas pripažinti p. Žadeikį teisėtu Lietuvos atstovu, yra didelis Lietuvos laimėjimas ir tuo mes tik džiaugtis turime. Jei ne tas, tai kur Lietuvos byla šiandien atsidurtų. Reikia žinoti, kad čia glūdi lietuvių tautos ateitis ir vilčių pagrindas.

"Jei būtų kilęs klausimas, kas, ištikrųjų, Lietuvą San Franciskoje galėtų atstovauti, nėra abejonės, kad tuo atstovu būtų P. Žadeikis ar jo įgaliotiniai. Bet, kaip žinote, Lietuva į San Francisco konferenciją nebuvo kviesta, nes ji yra laikoma neutrali."

PAVASARIO ATMINIMAI IR LIETUVOS TRAGEDIJA

Savaitraščio "Amerika" bendradarbis, žinomas rašytojas A. Vaičiulaitis, minėto laikraščio Nr. 21, rašydamas apie "pavasarinius atminimus" pavaizduoja dabartinę Lietuvos tragediją:

"Kiekvienas paukštis mums ten, tėviškėj toliojoj, buvo visa isterija. Štai jau parskrido vyturėlis ir nedrąsiai sučireno. Jis duoda žinią: tuoj čia parlėks ir pempė, ir garnys, ir laukinės žąsys vieną pavasario naktį sugagens žvaigždėtoj padangėj. Bėkime ir žiūrėkime: antai varnėnas jau švilpauja prie inkilo.

"Laukuose ėriukai šokinėja, karvės mūkia ir pirmametis kumeliukas, ant ilgų kojų išsižergęs, peša dobilus. Kur tik akys mato, artojas eina paskui žagrę, sunkiai užgulęs. Ten jau kaimynas akėja dirvas ir dideliais atrimojėjimais beria grūdus,—su viltimi ir džiaugsmu.

"Metai iš metų į mūsų laukus grįžo strazdai ir pempės. Metai iš metų sprogo ir žydėjo vyšnios ir alyvos. Metai iš metų senas tėvas vaikščiojo paskui žagrę ten, kur jo giminė nuo neatmenamų laikų buvo gyvenusi. Ir jis su viltimi ir su džiaugsmu, plačiai atsimodamas, sėjo grūdus. Tai buvo jo žemė, nuo kurios jis manėsi lig gyvas neatsiplėšiąs...

"Mes visi tikėjom esą kažkas viena, neatskiriama su ta juoda žeme, su gimtųjų laukų žydėjimu ir vėjo dvelkimu. Mūsų basos kojos ten nutrepleno kiekvieną takelį ir giliai įsimynė į tėviškės molį. Mūsų rankos ten buvo glosčiusios kiekvieną medį ir pynusios vainikus iš pienių ir ramunių. Mes taip suaugom su ta žeme, kad po tiekos metų akyse stovi plyšiai, kai ji sutrūkinėdavo per vasaros kaitras . . .

"Kas po šių audrų bepaliko iš tėviškės sodo ir iš gimtosios pirkios? Kur tie žmonės, kurie manė amžiais būsią neatplėšiami nuo savo tėvų dirvos, kurie buvo kažkas viena su ta juoda žeme ir kurie tikėjo pasaulio teisingumu?

"Kas griuvėsių akmenis surinks ir naujan ugniakuran sudės? Ir kas sušauks ir prie vieno stalo susodins tuos žmones, kurie buvo geri, laisvi ir teisūs?"

"AR JUOZAS ATSIBUS?"

"Tėvynės" bendradarbis J. L. A. rašo, kad Hitleris ir jo naciai, sukūrę pasaulinį kara, jau dingo savo aukų kraujuose, vienok daug Europos mažų tautų dar randasi kitos totalitarinės valstybės vergijoje.

"Priešas, kuris sutruškintas galingųjų sąjungiečių, įvedus gerą tvarką, niekad daugiau nebus pavojingas. Rusijos milžiniškai valstybei daugiau negręsia jokis pavojus nei iš naciškos Vokietijos, nei iš mažų, laisvę mylinčių valstybių. Ir dėl to, rodosi, nėra jokio reikalo tas valstybes laikyti savo imperialistinėje kontrolėje.

"Mažasis Juozas paaugtų bent tris pėdas demokratinio pasaulio akyse, jei jis išsižadėtų agresijos ir sugrąžintų laisvę jo paties ranka pavergtoms tautoms. Jis išsižadėjo komunistinio internacionalo ir užmezgė visokius ryšius su kapitalistinėmis valstybėmis, kad tik išsaugojus savo gyvybę ir laisvę, bet ožio užsispyrimu Juozas nori laikyti pavergęs laisvės trokštančias mažas tautas.

"Pilnai išmintingas žmogus to nedarytų.

"Sąjungiečiai pabaigė karą su pakvaišusiu Adolfu, ir dabar vėl turi nesmagumų su nervuotu Juozu.

"Lokys ir tas pavasariui atėjus atsibunda. Bet Juozas dar vis miega. O laisvės varpas vis gaudžia ir gaudžia: 'Juozai, atsibusk—žmonija nori laisvės!'

"Ar Juozas atsibus?"

GELBĖKIME LIETUVIUS!

Visoje Europoje skamba varpai, skelbianti pergalę—pergalę demokratijų prieš vokiečių tiraniją. Išlaisvintos šalys džiaugiasi, jų namai papuošti tautinėm vėliavom. Visur skamba tautų himnai.

Tyla . . . mirties tyla Lietuvoje. Ten neskamba varpai, neaidi: "Lietuva tėvynė mūsų." Ten aimanavimas ir dantų griežimas. Lietuva, atskirta nuo civilizuoto pasaulio, merdi.

Tūkstančiai lietuvių bastosi Vokietijoj. Vieni deportuoti dirbti karo ir ūkio reikmenis, išalkę ir pusnuogiai deda visas pastangas, kad galėtų sugrįžti Lietuvon, kiti, ką pasišalino iš Lietuvos, vengdami antplūdžio iš Rytų, jų būklė yra tragiška: jie negali grįžt Lietuvon. Kur dingti?

Aliantai, sulig Maskvos reikalavimo, skaito lietuvius SSR piliečiais, todėl lietuviai paliuosuoti iš vokiečių vergijos, deportuojami Rusijon. Kai kurie pasiduoda lenkais, kad išvengus naujos vergijos, nes lenkus užstoja aliantai ir neįeidžia deportuoti į Rytus.

Padėtis tragiška, tarytum, be išeities. Tačiau tą išeitį turime rasti! Gelbėkime mūs tautą nuo pražūties. Pirmoj eilėj sušelpkite tūkstančius lietuvių Vokietijoj.

Dėlto, kai pirma, jau rašiau:

1.—Steigkite Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komitetą Amerikoje, tikslu gelbėti, kas dar galima išgelbėti;

2.—rinkite aukas ir siųskite Europon tremtinių šušelpimui;

3.—kreipkitės į Jungt. Amerikos Valstybių Raudonąjį Kryžių, prašydami paramos mūs tremtiniams;

4.—Atsiųskite skubiai delegaciją Europon iš trijų įtakingų asmenų USA piliečių, mokančių gerai anglų kalbą, kad jie galėtų apturėti USA kariškos vyresnybės Europoj paramą.

J. GABRYS,
Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komiteto Europoje pirmin.

U. S. KARO NUOSTOLIAI ARTĖJA MILIJONO

Washingtonas.—Gegužės 24-tą U. S. armijos ir laivyno vadovybių pranešimu, šio karo metu amerikiečių nuostoliai pasiekė 998,089 kariškių. Tarp jų randasi 224,546 užmuštų, 602,511 sužeistų, 68,307 dingusių ir 100,725 patekusių nelaisvėn.

DR. T. MORRELL SAKO UŽMIGDĘS HITLERĮ AMŽINU MIEGU

Eisenburg, Vokietija.—Gegužės 23-čią paskelbta, kad buvęs Vokietijos diktatorius Adolf Hitleris miręs "pasigailėjimo" mirtimi, kurios paraktikavimą jis pats sankcionavęs. Taip liudija daktaras prof. Theodore Morrell, buvęs asmeniu Hitlerio gydytoju nuo 1939 metų. Dr. Morrell sako Hitleris paskutines penkias savo gyvenimo dienas buvo suparaližuotas. Dr. Morrell įšmirkštęs jam vaistų, kurie jį užmigdę "amžinu miegu."

DALYVAVO LENKŲ ŠVENTĖJE

Roma (LAIC).—Italijoje kovojusios lenkų kariuomenės organas "*Orzel Bialy*" praneša, kad gegužės 3 d. Šv. Stanislovo bažnyčioje Romoje kardinolas Hlond laikė pamaldas gegužės 3 d. konstitucijos šventės proga. Pamaldose dalyvavo Lietuvos ministeris Stasys Lozoraitis, vyskupas Pr. Bučys ir Romos lietuvių kolonijos atstovai.

Gegužės 13 d. laidoje tas laikraštis įdėjo fotografiją dviejų jaunų lietuvių, išvaduotų iš vokiečių kariuomenės.

H. L. HOPKINS IŠVYKO SOVIETŲ RUSIJON

Washingtonas.—Gegužės 23-čią prezidentas Truman išsiuntė Maskvon savo patarėją Harry L. Hopkins. Jis tarsis su Stalinu ginčytinais klausimais.

Hopkins buvo ilgametis mirusio prezidento Roosevelto patarėjas. Jis gerai susipažinęs su užsienio problemomis. Spėjama, kad ši Hopkinso misija turi ryšio su planuojama Trumano, Churchillo ir Stalino konferencija, kuriai prisieis svarstyti opias pokarines Europos problemas.

Paryžius.—Gegužės 24-tą Salzburgo ligoninėje nusinuodijo paskutinis nacių oro jėgų vadas maršalas Robert Ritter von Greim.

KAS BUS EUROPOJE?

San Francisco (LAIC).—Gegužės 10 d. radio Town Meeting (Blue Network) forume kalbėjo majoras Geo. F. Eliot, Anne O'Hara McCormick, Hans V. Kaltenborn ir Hilmar Robert Baukhage. Moderatorium buvo Geo. V. Denny. Diskusijų tema buvo "What Next in Europe."

Radio komentatorius Baukhage kalbėjo tarp kitko: "Rusija turi gana savos teritorijos, ir jeigu ji kišasi į kitų mažų valstybių valdžios reikalus, tai nėra teritorijos įsigijmo reikalu. Molotovas pasakė, kad Suvienytos Tautos privalo pagreitinti realizavimą tautų lygybės ir apsisprendimo principų. Kaip gi Rusija interpretuoja apsisprendimą? Mes galime spręsti kas laukia kitų Rusijos kaimynų, galbūt iš pavyzdžio—kas atsitiko Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, kurios, kaip žinote, tapo nepriklausomomis respublikomis po pirmojo pasaulinio karo.

"Visos trys, kaip žinote, buvo rusų užimtos, kai Vokietija ir Rusija buvo sąjungininkės kampanijoje prieš Lenkiją. Sovietų priežiūroje buvo atlikti plebiscitai ir buvo paskelbta, kad tos valstybės tapo sovietinėmis respublikomis. Visais trimis atvejais, buvusiųjų vyriausybių nariai pasmerkė šiuos plebiscitus kaip paprastas apgavystes.

"Jungtinės Valstybės, kaip atrodė ir tebeatrodo, jaučiasi, kad būta pamato šiems kaltinimams, nes mes neatšaukėme Baltijos valstybių pripažinimo. Mes tebepripažįstame tų respublikų atstovus čia.

"Aš kartą pastebėjau britų korespondentui apie šias valstybes, 'Žinoma, dauguma žmonių tenai nepritaria dabartinėms vyriausybėms.'

"Jis atsakė: 'Ar Tamsta lankeisi Baltijos valstybėse kada nors nesenai?' Well, žinoma, kad ne, ir jis sakė: 'Well, jei Tamsta ten nuvyktum dabar, tai, manau, surastum visai mažai žmonių, kurie priešinasi komunistų valdžiai.'

"Well, išvada, manau, buvo, kad dauguma, kuri savo laiku ten buvo pagal Jungtinių Valstybių manymą, buvo arba išdeportuoti, išvyko, arba atsivertė. Galbūt tai buvo tik mažyčiai žmonės, kurių ten niekad nebuvo. Kas tikrai įvyko Baltijos pajūry—mes nežinome; gal viskas buvo pagal Hoyle taisykles. Kas dabar bus Lenkijoje—irgi sunku pasakyti, mes nežinome kas dabar vyksta Lenkijoje . . . Jei Anglija ir Jungtinės Valstybės yra įsitikinę, kad Rusija kišasi į Lenkijos ar kitų valstybių apsisprendimą, tai reikš ginčą tarp Trijų Didžiųjų, kuris gali nuversti visą taikos pastatą Europoje.

"Kas bus Europoje?"

Mrs. McCormick pareiškė, kad Europoje vyksta persilaužimas į chaoso pusę. Per kelis okupacijos metus jauni žmonės priprato naudoti ginklus ginčams rišti, laužyti valdžios patvarkymus, smogti peiliu policininkus iš pasalų, padirbinėti dokumentus—ir tas buvo skaitoma didvyriškumu. Dabar—seka pasekmės: pratę ginklu rišti ginčus ir įstatymus laužyti arba apeiti—žmonės nesiskiria su prievartos priemonėmis.

James Abbe paklausė: "P. Baukhage, Tamsta sakai, kad Rusija nori paveržti kaimynus savo sienų apsaugai. Argi tas nenuves prie saugojančių valstybių sienų saugojimo? Kur bus galas tokiam apsisaugojimui? Kur sustos ir kas tai sustabdys?"

Baukhage atsakė: "Well, aš negaliu pasakyt. Kaip toli Rusija eis—priklausys nuo to, kaip jos siekimas viršys jos pajėgumą pasilaikyti (how far her reach exceeds her grasp)."

Abbe klausė toliau: "Kur baigiasi Sovietų Sąjunga ir kur prasideda rusų revoliucija?" Mrs. McCormick: ". . . revoliucija yra galingas Sovietų nacionalistinės politikos įrankis." "Europa gali pasiveržti bet kas, kas eina su programa, tikslu ir gatavomis priemonėmis tikslui vykdyti."

ŽINIOS IŠ LATVIJOS

Washington (LAIC). — Latvijos Pasiuntinybės biuletinis praneša, kad Latvijoje rusai tebevykdo deportacijas sunkiems darbams Rusijoje. Vaikai atskiriami nuo tėvų, kaip ir 1941 m. Areštuojami Latvijos legijonierių (kurie stojo į vokiečių vykdytas mobilizacijas) giminės. Valdžia moka po 5000 rublių už išdavimą buvusio policininko arba aizsargio (atitinka Lietuvos Šaulių Sąjungos narius). 14,000 šeimų jau deportuota. Rygoje suėmė 8,000 žmonių.

Žemės sklypų dovanojimo praktika pasikeitė: vieton 20 hektarų, dabar leidžiama valdyti tik nedaugiau 15 ha. NKVD agentas Kadikis paskirtas Rygos universiteto rektorium. Filologijos fakulteto dekanu paskirtas komunistas Upitis. Kadangi pastarasis nėra baigęs nei gimnazijos, tai Latvijos Universiteto vardu jam suteiktas garbės daktaratas.

Kovo 31 d. Rygos radio skelbė: "Latvių nacionalistų gaujos įsikūrė užsieniuose . . . Jei jie pateks į Sovietų valdžios nagus, tai jie irgi bus ištremti Sibiran ir sunaikinti . . . Kol kas tik kriminaliniai elementai tremami: buržujai, nacionalistai inteligentai, aizsargiai, buvę policininkai ir tt."

Šis grasinimas parodo, kad LAIC paskelbti Serovo-Guzevičiaus patvarkymai vykdomi ir dabar. Pravartu prisiminti, kad 1863 metais Muravjovas Korikas mokėdavo tik po 5 rublius už ginkluoto sukilėlio išdavimą, 3 rublius už neginkluotą sukilėlį—bet tuomet pinigai buvo brangesni . . . Anuomet vos keli išdavikai atsirado . . .

Protestantų kunigai Latvijoje kol kas neliečiami—jie gali laikyti pamaldas, jei pajėgia sumokėti aukštus mokesčius. Kol kas jiems tiktai neduodama maistui kortelių . . . Įsteigta bedievybei skleisti draugija su 321 skyrium. Rygoje įsteigta "pionierių" mokykla su 34 vaikais. Iš Rusijos importuojamos propagandinės filmos bedievybei skleisti, ir 69 kino-prožektoriai.

Vokiečiai prievartos keliu, kaip ir Lietuvoje, išvežė liuteronų arkivyskupą J. Grinbergį, ir katalikų vyskupus J. Rancaną ir B. Sloskaną. Arkivyskupas J. Springovičs išsislapstė Aglonos vienuolyne.

Iš Švedijos pranešama, kad Madonos radio irgi grąsino išnaikinti "nacionalistus" ir kad Sovietų lėktuvai nuskandino daug laivelių su pabėgėliais.

SUNAIKINTA DAUG BAŽNYČIŲ

Londonas.—Gegužės 24-tą The Universe, Londono katalikų laikraštis, paskelbė, kad nuo aliantų lėktuvų nukentėjo nuo 9000 iki 10,000 Vokietijos katalikų bažnyčių. Dalis jų visai sunaikinta, kitos labai sužalotos.

Garsios Reino krašto katedros paverstos griuvėsiais; Colognės, Freiburgo, Worms ir Mainz katedros labai sužalotos, o viena Frankfurto katedra taip sužalota, kad pataisymas negalimas.

Daug bažnytinių meno turtų išgelbėta, nes jie buvo paslėpti saugiose vietose.

atai Taip Pat Komedija

(Tęsinys)

Paskui Kazys sutiko Urbaitį. Urbaitis turtin-as ūkininkas, turi tik dvi subrendusias dukteris, inų, kuris moka armonika griežti ir namą su "salka".

Kazys galėtų, be abejo, pas juos, Urbaičius, psigyventi. Jam būtų ten patogiau, aiškus daik-s. Rudenį įmūriję koklių pečių, be to, sūnus tu-is armoniką. Urbaitis taip ir su žmona kalbė-ęsis.

Vėliau sutiko Adomaitį.

Taip, taip, su pinigais dabar daug kas gali-na padaryti. Pavyzdžiui, jis, Adomaitis, pradė-s statyti malūną. Oi, daug kas jame galima į-ngti. Net lentpiūvę būtų galima, esą, prie ma-ino pristatyti.

Pavakarį dar užkalbino Kazį Šimkus, Kazė-. Kazys taip pat galįs pas juos apsigyventi— būtų, be jokios abejonės, daug geriau, negu ur kitur.

* * *

Taip, to tik ir reikėjo. Kazys pasakė parva-vusiam šeimininkui, kad jį kviečia pas save venti Juršys, Urbaitis, Kazėnas, Šimkus. Ten mergiočkų . . . esanti ir armonika. Buvęs dar ęs tas, kur malūną stato. Malūnas duosiąs di- pelną, daug ką jame esą galima įrengti. Ir dabar jam, Kaziui, kitas gyvenimas . . .

Na, žinoma, Laukaitis taip ir manęs. Jis se-tuos velnio kaušus pažįstąs. Sukčiai esą, žal-kad nebereikia didesnių. Be to, jis su Juršiu baičiu seniai piktas esąs. Tai esančios tik-s kiaulės.

š kitos pusės, jam būtų labai nesmagu, jei ys išeitų pas kitą. Kol nusipirksiąs dvaro cen- galįs pas jį gyventi, kaip ponas. Seklyčia r jo esanti. Šeimininkė galinti ir valgį geres-m pagaminti. Už tai Kazys kiek primesiąs Kas čia pagaliau tokiam turtuoliui, kaip Ka- Jis, Laukaitis, visiškai nesiderįs. O su tais o kaušais jis dar pasikalbėsiąs.

* * *

Kitos dienos rytą Laukaitis pamatė einantį gat- Juršį. Laukaičiui kraujas siūbtelėjo. Seniai bu-baręsis su Juršiu, o Juršys esąs aiškus velnias. ės dabar jam kol pyktis neperėjo. Vilioti sve- berną—puikus kaimynas! Ir apskritai, tai yra s perkūnų . . .

— Tai jau eini . . .—pradėjo Laukaitis tam, ad atkreiptų kaimyno dėmesį.

— Rengiuos pažiūrėti į kalvę, žagrę . . .—Bet uršys mato: Laukaitis piktas. Jis nebaigė sakyti r laukia.

Laukaitis tik traukia pypkę, tik pučia dūmus— gaisrininkai susidomėtų, jei tatai būtų mieste.

— Tai, kaimyne, jau pradėjai vilioti mano ber- —sako Laukaitis pypkę išėmęs iš dantų ir stip- ją suspaudžia, tarsi ginklą.

— Berną . . . O koks jis dabar tau bernas! e jis tau darbą dirbs dabar,—šaiposi Juršys, kai nemanydamas gintis.

— O kas tau rūpi! Ir tau jis nedirbs!

Laukaitis vėl įsideda pypkę į dantis. Jis trau- dūmą ir mirkčioja. Staiga jo apatinė lūpa pra-da drebėti, net pypkė juda.

— Sukčius! Sukčius!—sako užkimdamas tie-iai į veidą Juršiui.

Juršys pašoksta ir ima graibytis apie tvorą, ip girtas.

– Nerėkauk čia taip, gausi į liktarną ir nešin-u!

Ak taip! Jis man berną vilios ir dar muštis

aip ėmė rėkti, kad visam kaime buvo gir- terys iš kiemų ėmė kaišioti galvas, kaip ebėjosi susidomėdamos ir dairėsi paten- vairenybe. Vyrams toliau barantis ir jos ėti, aisčioti ir, savo keliu, tarp savęs bartis ų, pipirų, raganų, plinderkų ir dėl kitokių suprantamų daiktų.

radėjo rinktis ir vyrai. Atėjo Urbaitis, Ka-nas, Šimkus, ir pamatė, kad barnis liečia ir os.

Moterys vienos ėjo į būrį ir murzgėjo, kitos, ypšdamos pamėlynavusias nosis, grįžo skepetų siimti.

Vyrai juo toliau, juo smarkiau kaukė, kaip kai.

Dabar Laukaitis užsipuolė ant Urbaičio. Šis, p pat, be jokios gėdos viliojęs svetimą berną norėjęs stačiai apiplėšti rimtą vaikiną.

Moterys pradžioje tarp savęs barėsi ir vyrus ikė, kaip paprastai, bet dabar, pamačiusios da-ko rimtumą, ir jos ėmė pulti vyrus. Jurgio prie-ka seniau jau buvo pastebėjusi, kad šiuo atveju aičiai jų konkurentai. Ir tie ir tie turi suau- dukterų. Tik Urbaičiai turi namą su 'salka.' Kaziui, galimas dalykas, daro įspūdį.

— Ak, jūs,—įpykusi moteris nežino diplomati- —norite žmogų privilioti, kad paskui mergą ant kaklo užkartumėte.

Tai buvo nauji garai. Ir staiga pirty šilumos daugiau atsirado.

as įpils daugiau smalos į peklą, kad ne boba. erėsi žmonės kaip suskio apstoti. Moterys čy-ertrūkusios, kaip smuikos, o vyrai bosais ė.

Bestija, bestija, iki penktos pakalenčjos bes-

Taip, taip, tu mazniulė! Ką tu darei, kai tekėjusi?

tau špyga, še tau špyga, jei nori še tau augiau!

— Šis ožio papilvė, šis dilčius, klumpė. Šis tikrasis velnių pirklys!

— Nutilk, kipše! Suvarysiu dantis į gerklę— tris dienas neišspiaudysi!

* * *

Visas kaimas šnairavosi ir keršijosi. Moterys susitikusios nusispiaudavo viena kitos adresu, o vyrai žadėdavo vienas kitą pamokyti, nors patys nežinodavo ko. Tik vienas Didžiokas, turtingiausias kaimo ūkininkas, visiems ir kiekvienam sakydavo:

— Meluoja bernas ir tiek.

Kiekvienas dėl to su juo ginčydavosi iki sušildamas. Argi jis neskaitęs laiško, argi jis nematęs šimtinių Kazio piniginėje, brauningo, naujų batų ir, apskritai, argi laikas dabar abejoti, kada tiek prisiginčyta. Paskui jau duodavo suprasti, kad jo oponentui, galimas daiktas, protas maišosi.

Prieš Kazį visi lenkdavosi. Motinos kviesdavo vaišių, bernai prašydavo fundyti, o mergaitės, pamačiusios jį netyčiomis nusišypsodavo.

Kazys buvo su visais malonus. Jis visiems sakydavo, žadėdavo, su visais derėdavosi ir teiraudavosi centro. Be to, jis gyrėsi užsisakęs kostiumą ir paltą mieste, ir sulygęs už tai net penkis šimtus litų.

* * *

Atsitiko taip, kad Urbaičiui ir Šimkui gimė sūnus. Aišku, abejonės nebuvo dėl krikšto tėvo. Šimkus atbėgo pirmasis ir suspėjo pakviesti, dėl to, kad jo sūnus gimė keliom valandom anksčiau. Kazys suttiko. Urbaitis atėjo vėliau—ach, gaila! Kazys jau užimtas esąs.

Argi Urbaitis nusileis Šimkui. Urbaičio namas su "salka" ir jis šumnesnes krikštynas iškels. Tas Šimkus, Šimkus! Vis tokie kiaulės užlenda padoriam žmogui už akių. Urbaitis keikė ir grasino, bet Šimkus nenusileido. Jo sūnus pirmiau gimė, jis pirmiau pakvietė, o tu žinokis su savo nelaiku gimusiu sūnum.

Žmonės, juk Kazys galįs pabūti kūmu ir vienam ir kitam. Tik Urbaitis turįs vieną savaitę nukelti krikštynas.

Urbaitis sutiko, bet vis dėlto Šimkus esąs velnio padaras.

(Bus daugiau)

SENOVĖS DAINA

Eina garsas nuo pat Vilniaus: žirgą reiks balnoti;
Daug kryžeivių nuo Malburgo rengias mus terioti.
Pasilik, sesute, sveika! Nuramink širdelę!
Gal pagrįšiu, nepražuvęs, į tėvų šalelę!

Daugel turto pas Kryžeivius nuo senos gadynės;
Auksu žiba miestų bonės, šilko pilnos skrynės.
Aš parnešiu sau iš Prūsų plieno kardą kietą,
Tau, sesyte, šilko skarą, diržą auksu lietą.

Jau pavasaris išaušo, gieda vėversėlis!
Nebegrįžta nuo Malburgo mielas bernužėlis:
Saulė leidos, buvo kova, kraujo daug tekėjo;
Mylimasis už tėvynę galvą ten padėjo.

Mano draugės gieda linksmos ir šilkais dabinas;
Man gi ašaros tik žiba, ir kapai vaidinas!
Nekalbėsi, bernužėli, man meilių žodelių,
Neužmausi aukso žiedą ant baltų rankelių.

Maironis

GIEDU DAINELĘ

Giedu dainelę, savo giesmelę
Apie rūpesčius, vargelius
Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,
Giedu senųjų žodelius.

Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų
Kalnai ir maži kalneliai;
Tenai Lietuva per amžius buvo,
Kaip sako mūsų seneliai.

Ten miškai snaudė, ten meškas gaudė
Kasdien lietuviai iš seno;
Ūžė, braškėjo medžiai nuo vėjo
Ten, kur lietuviai gyveno.

Ant piliakalnių, ant smėliakalnių
Ąžuolai šventi kerojo,
Ir tie dievaičiai, kuriuos žemaičiai,
Kuriuos lietuviai turėjo.

Ir labai buvo plati Lietuva,
Daug ana žemių įgijo;
Žmonės laimingi buvo, turtingi,
Niekur nebuvo vergijų.

Vysk. A. Baranauskas

VAIKYSTĖ

Tai buvo šviesūs, vaiskūs rudenys, rugienos
Apnertos žvilgančiais voratinklių šilkais,
Linksmi paukšteliai, lyg veja paleistos pienės,
Ir gervių nevirvenantys pulkai . . .

O kaip džiaugsmingai krykštaučiau, bėgiočiau,
Tenai, vaikystėje, kur imdavo gili [džiaugčiaus,
Nostalgija išskrist su išskrendančiais paukščiais
Į tolimas, į nuostabias šalis . . .

J. Aistis

Our armies, our navy need more guns, more ammunition, more food—more of all the supplies that go toward victory . . . and they need them *now!*

That's why *you* are being asked to back them in the biggest, toughest War Loan Drive ever—the *Mighty 7th War Loan,* NOW! Your *fighting* dollars are needed, urgently needed, to help pay for *fighting* equipment—you *must* lend your share. Find your individual quota of extra War Bonds, and meet it! The quota is larger—because the Mighty 7th is really *two* War Bond Drives in *one*—but remember, when you buy War Bonds you don't *give,* you *invest.* You'll get back every cent you put into War Bonds, and more!

Buy more War Bonds now—our fighting men are making even bigger sacrifices for victory!

THE MIGHTY 7th WAR LOAN

BUY BIGGER WAR BONDS NOW—

IN THE MIGHTY SEVENTH WAR LOAN!

MOKYKIMĖS GYVENTI NAUJAM PASAULY

Rašo DR. MARGARET MEAD

SVARBU IŠAUKLĖJIMAS, O NE RASĖ

Kas mes esame, labai mažai turi bendro su mūsų kilme ar rase, tai daugiau priklauso nuo mūsų išmokslinimo, nuo mūsų tėvų, nuo išauklėjimo, giminių ir gyvenimo aplinkumos. Labai svarbu tai įsidemėti. Žmogaus ypatybės: bemoksliškumas, neramumas, taupumas, žiaurumas, švelnumas, gobšumas, kuriuos mes dažnai rišame su rasiniu paveldėjimu, nėra rasinės ypatybės, bet auklėjimo išdava. Pakeisk auklėjimo būdą ir aplinkumą ir tos ypatybės išnyks.

Kūdikiai, tiesa, gema su skirtingom prigimtim, bet tie skirtumai nėra rasinė prigimtis, nes tokius pačius skirtumus rasime kiekvienoje rasėje ar rasinėje grupėje. Tie prigimti skirtumai turi mažiau reikšmės, negu išauklėjimas: tėvų pamokinimai namie, mokykloje ir žaidžiant gatvėje. Dauguma žmogaus ypatybių paveldėtos ne fiziškai, bet *socialiai.*

Jeigu tėvai nesąžiningi ir palinkę į kriminalizmą, jų vaikai užaugę toje aplinkumoje, taip pat turės tuos pačius palinkimus, bet atimk vaikus iš tos aplinkumos ir auklėk juos padorioje aplinkumoje ir sąlygose, vaikai bus kitoki. Vaikų protingumo tyrinėtojai atrado, kad blogų tėvų vaikai apgyvendinti gerose šeimose, turi daugiau patėvių ypatybių, negu savo tikrų tėvų. Civilizuoto tėvo ir necivilizuotos motinos vaikas, paliktas gyventi tarp necivilizuotų žmonių, turės necivilizuoto žmogaus ypatybes; tas pats vaikas išauklėtas civilizuotų žmonių tarpe, gali net su atsižymėjimais baigti aukščiausius mokslus. Kai kurie žmonės turi gerų pusių, kiti turi blogų. Palankios ir geros gyvenimo ir auklėjimo sąlygos gali sulaikyti blogąsias puses, o blogos auklėjimo sąlygos gali sulaikyti vaiko primintus gerus palinkimus ir sulaikyti jų išsivystymą.

Žmonės dažnai daro klaidą manydami, kad jeigu viena ar kita žmonių grupė turi vienodas ypatybes, jų gyvenimo būdas yra prigimtas ir tas būdas eina iš kartos kartai. Imkim, pavyzdžiui, žydų vaikus, kurie turi gabumą greitai išmokti svetimas kalbas. Aišku, tas gabumas nėra prigimtas ir ne rasinė ypatybė, nes žydai nėra tauta. Gabumas išmokti kalbas neturi nieko bendro su žmogaus kilme. Tai nėra net asmeninė prigimta ypatybė. Tas gabumas išmokti kalbas atsirado delto, kad tie vaikai, būdami dar labai maži, jau žinojo, kad pasaulyje yra daugiau negu viena kalba ir jų tėvai keleta jų moka. Jie moka tas kalbas dėlto, kad gyvenimo istorijoje jie turėjo taip dažnai bastytis po pasaulį ieškodami vietos, kur pripažįstama žmogaus teisė. Tie patys žydų vaikai, išauklėti tokiose šeimose, kur kalbama tik viena anglų kalba, tik tą vieną kalbą ir mokėtų. Galėjimas išmokti ar negalėjimas yra grynai išauklėjimo reiškinys.

Kalba, kurią žmogus vartoja ir akcentas arba tarmė, taip pat yra grynai auklėjimo padaras. Pavyzdžiui japonų vaikas išauklėtas gerai angliškai kalbančioje šeimoje, angliškai kalbės labai gerai, o amerikiečio vaikas išauklėtas japonų šeimoje, kalbės gerai japoniškai. Kalba, kuri dažnai labai artimai rišama su rase ir tauta, taip pat yra grynai socialinis paveldėjimas.

Pastebėtina, kad tarp daugelio kitataučių, atvykusių iš užsienio ir apsigyvenusių Amerikoje, užsienyje gimusių vaikų tarpe, yra labai mažas nuošimtis palinkusių į vandalizmą ir kriminalizmą. Tas pats pastebima tarp vietinių amerikiečių, atvykusių iš kaimų ir apsigyvenusių miestuose. Tuo tarpu tų pačių žmonių vaikai, jau gimę miestuose, turi kur kas didesnį palinkimą į vandalizmą ir kriminalizmą. Kodėl? Aišku, tai nėra rasinė ypatybė. Tai nėra nė religinė ypatybė, nes tėvai ir vaikai yra tos pačios tikybos. Negali būti nė prigimtis, nes tų vaikų tėvai yra geros kilmės, gero būdo, jie mokėjo prisitaikyti naujai gyvenimo aplinkumai. Tai kame gi priežastis? Žinoma, tai grynai socialinio auklėjimo išdava. Tėvai, patys užaugę kitokiose gyvenimo sąlygose ir aplinkumose, patys nors išmoko prisitaikyti naujoms gyvenimo sąlygoms, nemokėjo savo vaikų išauklėti naujose sąlygose ir aplinkumose, kitokiame pasaulyje.

Kada mes suprasime išauklėjimo svarbą ir vaidmenį gyvenime, tuomet pripažinsime, kad tų naujų, atvykusių iš Europos įvairių grupių ir tautybių Amerikos piliečių vaikai, kurie gyvena vargingose aplinkumose ir kurie izoliuoti nuo kitų, turi gauti ne bet kokį, bet geriausią išauklėjimą, geriausias mokyklas, geriausias žaidimo aikštes ir kitas vaikų auklėjimo priemones, kur jie, be įgyto iš tėvų mokslo ir auklėjimo galėtų išmokti apie modernišką gyvenimą Amerikoje. Taigi, kaip blogos kilmės vaikas gali būti geras, taip geros kilmės vaikas gali būti blogas. Viskas priklauso nuo auklėjimo, gyvenimo sąlygų ir aplinkumos. Jeigu nauja gerų, švarių ir taupių žmonių grupė apapsigyventų nešvarioje, apleistoje ir nykstančioje apylinkėje, negalima sakyti, kad tų žmonių vaikai bus geri. Vienintėlis būdas išauklėti gerus, švarius, taupius ir protingus žmones yra rūpintis, kad kiekviena karta turėtų geras progas mokytis, lavintis ir auklėtis į gerus žmones, o ne skirstyti jas į rūšis, kilmes ir spalvas. Reikia pasirūpinti pagerinti socialines sąlygas, gyvenimo ir auklėjimo aplinkumą.

Jeigu mes rūšiuosime vaikų gabumus, gerumą ir blogumą pagal tėvus, tėvų kilimo vietą, tautybę, tikybą ir panašiai, tai visas mūsų amerikiečių tikėjimas į progas bus sunaikintas. Amerikiečiai visuomet tiki, kaip mūsų Konstitucijos autoriai tikėjo, kad tik duodant vienodą progą visiems vaikams, galime tikėtis geros visuomenės. Pirmiausia vaikui turi būti duota proga ir galimybė iškelti savo gerąsias ypatybes ir nevaržyti jo, kaip žemesnio, skirtingo sutvėrimo, iš kurio jau iš anksto galima tikėtis tik blogo, ar gero, vien dėlto, kad jis vienos ar kitos kilmės.

FLIS

SKAITYK "ŽVAIGŽDĘ"

Jėzaus Širdies religinio atgimimo laikraštį! Žvaigždė rimčiausias ir turiningiausias mėnesinis laikraštis! Metams tik $1.00! Adresas: *Žvaigždės Administracija. 488 . Seventh St., So. Boston 27, Mass.*

ĮDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI. Išleido Kunigų Vienybė. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. **Knygos kaina kietais viršeliais $3.00, paprastais aptaisais $2.00.**

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRĖNAS. Parašė **P. Jurgėla.** Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie **Lituaniką.** Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 puslapių su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. **Kaina $1.50.**

NUSIŠYPSOK! Surašė **J. K. M.** Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susiieškoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrišta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po $1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik už **70 centų.**

SIBIRO IŠTRĖMIME IR BOLŠEVIKŲ KALĖJIME. Parašė **Juozas Pronskis. Kaina 10 centų.**

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 82, Phone: Wilkes-Barre 8-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dr. Vadas, 1708 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J.—3-čios kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumai.

BRIDGEPORT, Conn. — 9 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėj tuoj po pamaldų.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

BALTIMORE, Md. — 13 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną po sumos.

WILKES-BARRE, Pa. — 14 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną po paskutinių pamaldų parapijos svetainėj, kampas South ir Meade Sts. Visi nariai yra prašomi atsilankyti susirinkiman.

TAMAQUA, Pa. — 18-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj. Svarbu visiems nariams dalyvauti.

PHILADELPHIA, Pa. — 20 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Šv. Jurgio parapijos mokyklos raštinės kambary.

KENOSHA, Wis. — 22 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėj.

HASTINGS, Pa. — 28-čios kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną pas Motiejų Laukaitį 1 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 39-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 3-čią valandą po pietų, 5436 South Wenthworth St. svetainėj. Malonėkite visi nariai susirinkti.

WORCESTER, Mass. — 41 kuopos susirinkimas bus birželio 9-tą dieną pobažnytinėj svetainėj, 7-tą valandą vakare.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus birželio 14-tą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių svetainėje.

LAWRENCE, Mass. — 52 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 10. val. rytą Šv. Pranciškaus parapijos svetainėj.

GRAND RAPIDS, Mich. 54 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumai parapijos mokyklos kambary.

BAYONNE, N. J. — 60 kuopos susirinkimas bus birželio 13-tą dieną Bayonne, N. J. Pradžia 7 val. vakare.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po antrų mišių.

RACINE, Wis. — 67-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumai.

BRIDGEPORT, Conn. — 9 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėj tuoj po pamaldų.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

BALTIMORE, Md. — 13 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną po sumos.

WILKES-BARRE, Pa. — 14 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną po paskutinių pamaldų parapijos svetainėj, kampas South ir Meade Sts. Visi nariai yra prašomi atsilankyti susirinkiman.

TAMAQUA, Pa. — 18-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj. Svarbu visiems nariams dalyvauti.

PHILADELPHIA, Pa. — 20 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Šv. Jurgio parapijos mokyklos raštinės kambary.

KENOSHA, Wis. — 22 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėj.

HASTINGS, Pa. — 28-čios kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną pas Motiejų Laukaitį 1 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 39-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 3-čią valandą po pietų, 5436 South Wenthworth St. svetainėj. Malonėkite visi nariai susirinkti.

WORCESTER, Mass. — 41 kuopos susirinkimas bus birželio 9-tą dieną pobažnytinėj svetainėj, 7-tą valandą vakare.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus birželio 14-tą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių svetainėje.

LAWRENCE, Mass. — 52 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 10. val. rytą Šv. Pranciškaus parapijos svetainėj.

GRAND RAPIDS, Mich. 54 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumai parapijos mokyklos kambary.

BAYONNE, N. J. — 60 kuopos susirinkimas bus birželio 13-tą dieną Bayonne, N. J. Pradžia 7 val. vakare.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po antrų mišių.

RACINE, Wis. — 67-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Park Ave.

OLD FORGE, Pa. — 70 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią diena 2-rą val. po pietų Onos Malinauskienės namuose, 600 Grace St., Old Forge, Pa.

ST. LOUIS, Mo. — 82-ros kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po pamaldų bažnytinėj svetainėje.

CHICAGO, Ill. — 85-tos kuopos susirinkimas bus birželio 13-tą dieną 7:30 vakaro adv. J. J. Grish ofise, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

HAZLETON, Pa. — 90-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po paskutinių mišių pas Petrą Stasiukonį, 107 E. Green Street, W. Hazleton, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa.—92 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną po sumos Šv. Luko parapijos svetainėj.

WORCESTER, Mass. — 98 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną po antrų mišių (9 A. M.), Aušros Vartų parapijos svetainėje.

CHICAGO, Illinois. — 100 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Aušros Vartų parapijos svetainėj 1 val. po pietų.

DUQUESNE, Pa. — 102 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną pas Musneckį Juozą, 45 North Third St., 1 val. po pietų. Visi nariai maloneškite dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles.

BRADDOCK, Pa. — 105 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po pamaldų bažnytinėje svetainėje. Maloneškite visi nariai atsilankyti užsimokėti duokles. Taipgi nepamirškite atsivesti naujų narių.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinimas bus birželio 11-tą dieną 7:30 vakaro Šv. Andriejaus parapijos salėj, kampas Stanley ir Church Sts.

BROOKLYN, N. Y. — 115 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumai, Šv. Jurgio parapijos svetainėj, 207 York St. Visi nariai ir narės maloneškite būti ir užsimokėti duokles. Nepamirškite pakalbinti ir naujų narių.

NEW HAVEN, Conn. — 116 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po pamaldų, bažnytinėj svetainėj. Svarbu visiems nariams dalyvauti.

MANCHESTER, N. H. — 119 kp. susirinkimas bus birželio 12-tą dieną Lietuvių Piliečių Klubo svetainėj, 225 Pine St., 7-tą valandą vakare.

SPRINGFIELD, Ill. — 121 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną bažnytinėj salėj tuoj po sumai. Nariai, teiksitės atsilankyt, naujų kandidatų atsivest ir užsimokėt užvilktas duokles.

EXPORT, Pa. — 125-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 3 val. po pietų Polish Hall, William Penn Highway, Export, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po paskutinių mišių.

WESTERNPORT, Md. — 131 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2 val. po pietų pas V. Puškūną (name). Visi nariai maloneškite atsilankyti.

BROOKLYN, N. Y. — 134 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Karalienės Angelų parapijos salėj, tuoj po sumai. Visi nariai ir narės maloneškite ateiti susirinkiman ir nepamirškite savo draugų atsivesti.

CARBONDALE, Pa. — 140 kp. susirinkimas bus birželio 8-tą dieną 7 val. vakare J. Sarakausko name, 183 Pike St., Carbondale, Pa.

CLEVELAND, Ohio. — 142 kp. susirinkimas bus birželio 14-tą dieną Šv. Jurgio parapijos mokykloj, 7:30 val. vakare.

SPRING VALLEY, Ill. — 146 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2 val. po pietų, bažnytinėje salėje. Nepamirškite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles.

CALUMET CITY, Ill.—149 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną Juozo Prakaičio studijos salėj 3 val. po pietų.

SCRANTON, Pa. — 155 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną po pamaldų Šv. Mykolo parapijos bažnytinėj svetainėj.

PITTSBURGH, Pa. — 158 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumai Šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambariuose.

CHICAGO, Ill. — 160-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną parapijos mokyklos kambariuose 1 v. po pietų.

COLLINSVILLE, Ill. — 161 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 1 val. po pietų bažnytinėje svetainėje.

CHICAGO, Ill. — 168-čios kuopos susirinimas bus birželio 11-tą dieną 7:30 P. M. Gimimo Panelės Švenč. parapijos svetainėje, 68th ir Washtenaw, Marquette Park.

HARRISON, N. J. — 185 kuopos susirinkimas bus birželio 14-tą dieną 7 val. vakare Šv. Vardo dr-jos salėje, 6 Davis Ave., Kearny, N. J.

CHICAGO, Ill. — 181-mos kuopos susirinkimas bus birželio 9-tą dieną 7 val. vakaro Fuller Park svetainėj 46th ir Princeton Ave.

ALBANY, N. Y. — 188 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 1 val. po pietų Šv. Jurgio parapijos bažnytinėj svetainėj.

DETROIT, Mich.—190-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos.

DAYTON, Ohio. — 191 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 7 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

Washington Depot, Ct. — 205 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2-rą valandą po pietų.

W. FRANKFORT, Ill. — 207 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuojau po sumos pas Joną Norutį.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas bus birželio 10-tą dieną bažnytinėj salėj, po pamaldų. Kviečiame visus lankytis į susirinkimus.

DETROIT, Mich.—230-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po paskutinių Mišių Šv. Petro parapijos svetainėj, Longworth ir Muldane St.

BRANDFORD, Conn.—242 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 1:30 val. po pietų, pobažnytinėj svetainėj. Visi nariai maloneškite susirinkti ir užsimokėti savo mokesnius.

STEUBENVILLE, Ohio.—253 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 3 val. po pietų Lietuvių Klubo svetainėj, 428 So. 7th St.

HARVEY, Ill. — 255-tos kuopos susirinkimas bus birželio 14-tą dieną 7:30 vakare pas finansų raštininką M. Sadauską, 509—154 St., Harvey, Illinois.

SHENANDOAH, Pa.—259 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2-rą val. po pietų Šv. Jurgio parapijos salėj.

WILSONVILLE, Ill. — 264 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną kp. pirmininko A. Šimino namuose.

BINGHAMTON, N. Y.—270 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2 val. po pietų Ukrainiečių salėj, 43 Downs Ave.

TAYLORVILLE, Pa.—272 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2 val. po pietų.

PROVIDENCE, R. I.—273 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Maloneškite visi nariai susirinkti.

SAGINAW, Mich. — 274 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 12 val. paprastoj vietoj. Visi maloneškite ateiti ir užsimokėti savo duokles.

NEWTOWN FALLS, O.—284 kp. susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2 val. po pietų.

CANTON, Ohio. — 288-tos kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną 2:00 po pietų. Vieta susirinkimo 2248 Winfield N. E.

E. PITTSBURGH, Pa. — 293 kp. susirinkimas bus birželio 10-tą dieną Visi nariai dalyvaukit.

MIDDLEPORT, Pa. — 302 kuopos susirinkimas bus birželio 3-čią dieną pirmą valandą po pietų V. Lazausko salėj.

CLEVELAND, Ohio—307 kuopos susirinkimas bus birželio 8-tą dieną 8 val. vakare, P. Švč. Nesiliaujančios Pagalbos parapijos svetainėje.

BALTIMORE, MD

LRKSA 13-tos Kuopos Nariams

Birželio 3 d. š. m. tuojau po sumos įvyks pusmetinis LRKSA 13-tos kuopos susirinkimas. Visos narės ir visi nariai, privalo būtinai dalyvauti, o ypatingai tie, kurie priduoda mokestis per kitus ir užsimiršta mokesčių knygutes. Dabar laikas išsilyginti. Yra ir daugiau svarbių reikalų. Atsiveskite naujų kandidatų.

J. G. B.

NEW HAVEN, CONN

Visiems LRKSA 116-tos Kuopos Nariams

Mėnesinis ir kartu pusmetinis 116 kuopos susirinkimas bus birželio 3 d. po sumai (10 val.) bažnytinėje svetainėje, 330 Greene St.

Visi nariai ir narės maloneškite dalyvaut, nes susirinkimas bus labai svarbus. Turėsite išsirinkti finansų raštininką, nes mano aplinkybės ir sveikata verčia atsisakyti nuo raštininko pareigų. Išgirsite finansinį kuopos stovį. Kaip kuopos iždininkas, išduosiu apyskaitą ir atsiskaitysime skolas, ką nuo seniau yra užsivilkę.

Mėnesinės mokestys nebus priimamos pirma išrinkimo raštininko. Protokolo raštininką irgi reikės išrinkti.

Vincas Zavorskas,
finansų raštininkas

CLEVELAND, OHIO

Pusmetinis 8-tos Kuopos Susirinkimas

Bus birželio 4 dieną Lietuvių salėje 8 valandą vakare. Visi nariai prašomi būti ir užsimokėti duokles už visą metą ar bent už 3 mėnesius.

P. P.Muliolis, pirmin.

Padėka

LRKSA 50 kuopa išreiškia padėką Lietuvių Piliečių Klubui ir jo visai valdybai už tokią gražią auką—$25.00 užmokėjimui duoklių mūsų nariams tarnaujantiems U. S. kariuomenėje. Dar kartą ačiū kuopos valdybos ir visų narių vardu.

J. S.

U. S. LIETUVIO KARIO SUSITIKIMAS SU LIETUVIAIS TREMTINIAIS VOKIETIJOJE

Šv. Pranciškaus Seserys iš New Britain, Conn., prisiuntė mums tokį raštą:

"Germany"

Hello Folks,

I've met some of our own Lithuanian speaking people out here. It was quite a surprise. I've seen only laborers here in Germany, all nationalities. This day I heard two little boys: as they passed me I listened and couldn't believe my ears. They were speaking Lithuanian. I asked them in Lithuanian "How are you?" Their eyes lit up and they smiled from ear to ear to hear Lithuanian from an American soldier. They spoke the language very well because that is their own. They wanted me to visit their folks which I did after things cleared up a bit. I met their folks and many other Lithuanians. They were all very surprised to hear an American soldier speaking their language. Some of the women cried. I didn't like to see tears and for a minute didn't know what to say. So I just said, "Look all these soldiers and people are looking at us. Don't let them see tears . . . they'll say we're soft! Remember we are Lithuanians! Strange they obeyed me, and soon the tears, which I know were of true joy, turned into smiles. They talked about their trials and hardships. They asked so many questions about the USA and Lits there. "Do they still speak Lithuanian there?" was one of the questions. I remembered I had my latest copy of the Illuminator. I got the paper out and turned to the page written in Lithuanian. Their eyes almost popped out when they saw the print. They crowded around the priest and begged him to read for them which he did. The begutiful poetry and all moved them to tears again. I shall never forget this scene. I told them about our own St. Andrew's parish, the organizations, the gatherings and activities. "That's how it should be," they told each other. The priest asked me many questions. I told them about Father Pankus and our church. There were so many questions that I finally thought it would be nice if they would write you people a letter, and that you would get the thrill of meeting these people at least through letter. So the people begged the priest to write which he did and I am sending it to you hoping that our censor will let it through. The priest and people were tickled pink. Who ever thought that one day The Illuminator would actually be read over here in Germany by our own Lithuanian people?

I'm writing this letter all cramped up in this jeep so if it's sort of scratched—please understand. Best regards to all!!

Sgt. S. Miller, 31021036

Hq. Btry. 398th A.A.A. A.W.
Bn. (S. P.) A.P.C. 403
% Postmaster New York, N. Y.

We are here publishing the Lithuanian letter which the priest wrote with his little flock around him, and hope that someone, somewhere will be as thrilled to read it as they were in writing it. It is filled with true brotherly joy, gratitude to the Americans and a plea for help and prayer.

"Vokietija"
1945 m. IV. 25 d.

Broliai Lietuviai!!!

Šiandien mes buvom ypatingai nudžiuginti, nes sutikom toli nuo savo tėvynės Amerikos kareivį, kuris kalbėjo mūsų gimtąja kalba. Taip nudžiugom, kad mūsų moterys net apsiverkė iš džiaugsmo. Jau devyni mėnesiai kai gyvenam Vokietijoj. Mūsų dalia labai sunki. Palikom tėvynę, turtą. Buvom priversti tai padaryti. Nei bolševikas, nei vokietis lietuviams negeras, bet bolševikas šiek tiek žiauresnis. Todėl bėgom į Vakarus, kad sulauktumėm Amerikos kariuomenės. Lietuvių Vokietijoj yra apie pusė milijono, ir visi mes laukėm nekantriai Amerikos kariuomenės, nes žinojom, kad jos eilėse rasim savo brolių Amerikos lietuvių.

Gyvenam dabar vienam kaime Bavarijoj. Vokiečiai-bavarai dar netoki blogi. Tuo labiau, kad jie žino, kad Vokietija karą pralaimėjo. Šiaip užsieniečiams jie nepalankūs.

Mes norim daug ką parašyti, bet iš džiaugsmo net nežinom ką. Be to skubam, nes norim laišką išsiųsti per Amerikos lietuvį karį, kuris turi greitai vykti pirmyn.

Nors ir liūdnos mūs dienos, bet tikimės sulaukti vėl laimės ir Nepriklausomybės savo tėvynei. Čia mes ypatingai laukiam ir jūsų užsienio broliai pagalbos.

Siunčiam jums nuoširdžiausius savo sveikinimus.

Nenorta Ligitas iš Kauno
Tiemožka Liutoveras iš Kauno
Zupkus Marijonas
iš Panevėžio

Gal galite ta pačia proga surasti adresus šių Amerikos lietuvių: J. Stačiokas, Bridgeport, N. Y., ieško Siemaška; Zupka Antanas, ieško Zupkus Marijonas; Gražinos Steikuraitės ieško Nenorta.

APIE KARIŲ DEMOBILIZACIJĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių kariai, kurie dabar tarnauja viso pasaulio kraštuose, žino kokiu būdu patirti, ar jie vieni iš pirmųjų bus atleisti iš karo tarnybos per ateinančius dvylika mėnesių. Naujoji sistema, pagal kurią kariai bus atleidžiami iš karo tarnybos ir kurią šiomis dienomis paskelbė Karo Departamentas, yra nustatyta pagal pačių karių pageidavimą. Dar prieš karo Europoje pabaigą, tūkstančių karių, namie ir užsienyje, buvo atsiklausta kurie iš tarnaujančių karių pirmiausia turėtų būti atleisti iš tarnybos. Devyniasdešimt nuošimčių užklaustųjų sutiko, kad tie turi būti pirmiausia atleisti, kurie ilgiausia tarnavo, daugiausia dalyvavo kautynėse; kurie atsižymėjo ir kurie paliko namie žmonas ir vaikus.

Norėdamas patenkinti karių norą, Karo Departamentas paruošė taip vadinamą kredito taškų planą. Pagal tą planą, jeigu karys turi 85 taškus, jis kvalifikuotas kandidatas atleidimui iš karo tarnybos. Moterys karės arba Wac's privalo turėti nemažiau 44 taškų.

Kredito taškai šitaip skaičiuojami:

Vienas taškas už kiekvieną tarnybos mėnesį nuo 1940 m. rugsėjo 16 d.

Vienas priedinis taškas už kiekvieną tarnybos mėnesį užsienyje nuo 1940 metų rugsėjo mėn. 16 d.

Penki taškai už kiekvieną gauta Bronze Star ir kiekvieną kitą atsižymėjimo ženklą. Bronzinė Žvaigždė duodama kiekvienam kariui dalyvavusiam kautynėse ar žygyje. Kadangi karys apdovanojamas Purple Heart ženklu už kiekvieną sužeidimą kautynėse, tai jis už kiekvieną tos rūšies ženklą taip pat gauna po penkis taškus.

Jeigu karys namie paliko vaikų dar nesulaukusių 18 metų amžiaus, už kiekvieną vaiką, iki trijų, gauna po 12 taškų.

Į bendrą kredito taškų skaičių priskaitomi tik tie taškai, kurie kario gauti iki 1945 m. gegužės 12 d. Jeigu karys užsitarnavo kreditų pirm to laiko, bet jų negavo, juos galima vėliau priskaityt.

Jeigu prieš 1945 m. gegužės 12 d. kario šeimoje gimė kūdikis, apie kurį karys nežinojo apskaičiuodamas savo kreditus, jam tie kreditai gali būti priskaityti, nes jie teisėti.

Aiškiau parodyti kaip ta kreditų-taškų sistema veikia, čia paduosim pavyzdį; pavyzdžiui karys ištarnavo kariuomenėje 36 mėnesius. Iš to skaičiaus jis 18 mėnesių tarnavo užsienyje ir per tą laiką užsitarnavo Silver Star ir Purple Heart atsižymėjimo ženklus, dalyvavo trijose kautynėse ar žygiuose ir namie paliko vieną vaiką, nesulaukusį 18 metų amžiaus. Už visą tarnybos laiką jis gautų 36 taškus, už tarnybą užsienyje 18 taškų, už atsižymėjimo ženklus ir dalyvavimą kautynėse gautų 25 taškus ir už vaiką 12 taškų. Jo bendras kreditas būtų 91 taškas.

Ši kreditų-taškų sistema reiškia, kad kiekvienas karys, kuris turi reikalingą taškų skaičių tikrai bus iš karo tarnybos atleistas. Jeigu karys, kurio mokslas ar išlavinimas reikalingas karo reikalams, ar jis labai sunkiai pakeičiamas, toks karys nebus atleistas iki jo vietoje bus surastas kitas karys. Taip pat ilgesniam laikui karo tarnyboje bus palikti kariai, kurie iš Europos karo zonos buvo tuojau išgabenti į kitas karo zonas su savo daliniais. Bet toki kariai bus atleidžiami iš karo tarnybos pirmos progos, arba kaip tik jie bus pakeisti.

Dabar apskaičiuoti karių kreditai nėra galutini. Karo Departamentas galutinus kreditus paskelbs vėliau. Karo Departamentas karių atleidimo netrukdo todėl vos tik vieną savaitę po šio plano paskelbimo, kai kurie kariai jau buvo pasiųsti į skirstymo punktus, kur jų kreditai patikrinami ir iš kur jie atleidžiami iš tarnybos. Kariai, kurie savi Amerikoje, žinoma, greičiau pateks į skirstymo punktus ir greičiau bus atleisti, gi kariai Europos ir kitur pateks į skirstymo punktus palaipsniui ir lėliau. Gali užtrukti metai laiko pargabenti iš Europos visus kvalifikuotus atleidimui karius. Tuo tarpu manoma, kad kas mėnesį iš Europos į Ameriką bus pargabenta po keleta desėtūkstančių.

Skirstymo punktuose karys bus laikomi iki jie bus galutinai patikrinti. Tų punktų pareiga yra sužinoti ar karys reikalingas karo reikalams, ar jis gali būti atleistas. Kariai, kurie būtinai reikalingi kariuomenei, bus palikti, o kurie pakeičiami, bus tuojau atleisti.

Ši sistema neliečia karių sulaukusių 42 metų amžiaus ar daugiau. Toki kariai, kaip ir anksčiau, bus atleidžiami iš karo tarnybos jiems patiems prašant. Taip pat jiems patiems prašant bus atleisti visi kariai, užsitarnavę aukščiausią Amerikos atžymėjimo ženklą—Congressional Medal of Honor. Moterų kariuomenės narės arba Wac's, karių vyrai bus atleisti iš karo tarnybos, taip pat bus atleistos jos pačioms prašant.

Ta pati kreditų-taškų sistema pritaikyta ir karininkams, bet jų atleidimas išimtinai priklausys nuo karininkų reikalingumo, jų specialybių, išmokslinimo ir kitų ypatybių.

F

NEW HAVEN, CO

Iškilmingai Atšv Motinų Diena

Mūsų parapijoj didelė kaupimu ir dievotumu at Motinų Diena. Kiekvienų šv. mišių išklausyti susirinko skaitlingai žmonių, kurie taipgi prie prie Dievo Stalo ir savo mald ir Šv. Komunijas aukojo Dievo kos Motinos Marijos garbei savo gyvas ir mirusias motinėl

Sumos metu šios parapijos sų katalikiškų moterų draug ir parapijos choro narės ėjo p šv. Komunijos. Šis vaizdas bu nepaprastai įspūdingas, matar kaip daug moterų ir merginų p sipuošusių baltomis gėlėmis, liudijo, kad jų motinėlės jau rusios ir jų karštos maldo kojamos už jų vėles; kitos spalvotas gėles ir meldėsi už yas motinėles. Klebonas kun Gradeckas atnašavo šv. Mišia pasveikino visas motinėles. K K. Parėdna pasakė tai dienai taikntą pamokslą apie m meilę.

Po sumos įvyko bendri p čiai, kuriuos parūpino ch ir Marijos Vaikelių dr narės pagerbimui visų m lių. Draugiškoj nuotaikoj čiaujant, klebonas pasve sas motinėles linkėdama sveikatos ir Dievo pala

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—**"Kaip Patapti Amerikos Piliečiu?"**, įdėkite į konvertą 25c. ir pasiųskite **"GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.**

RESOLUTIONS

"Conference of the Delegates of Lithuanian American Societies in the States of New York and New Jersey, held on the 20th day of May, 1945, at the Pennsylvania Hotel, New York City, after a due deliberation of the various reports, voted the following RESOLUTIONS:

1. The War Effort

The Conference expresses its full satisfaction with, and appreciation of, the high patriotic standards and vigorous participation of Lithuanian American organizations in promoting the campaigns for War Bonds, National War Fund, United Lithuanian Relief, and Red Cross, and requests all Lithuanian American Committees to maintain these high standards in the continuing war effort.

2. Treatment of Displaced Populations

The Conference noted, with grief, the reports to the effect that the Lithuanians, Latvians and Estonians formerly enslaved in Germany are being rounded up in the areas occupied by Russian troops for deportation into the interior of Russia, and that Baltic citizens liberated by American and Allied troops are being compelled, in some instances at least, to wear a foreign symbol of the red star, are being treated as Russian nationals and surrendered to Russian officials for transportation to Russia against their will. The French Government, in particular, is tolerating a strange privilege for armed Soviet officials to hunt down Lithuanian refugees for transporting them to Soviet-managed concentration camps in France and, eventually, to exile in Russia.

These reports disclose a shameful violation of the right of asylum of the citizens of neutral Baltic States, and of the official policy regarding the treatment of liberated displaced populations as pronounced by the Government of the United States and by the Supreme Allied Command in Europe.

This Conference APPEALS TO THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES:

(a) to re-define in express terms the policy with respect to displaced populations, by SPECIFICALLY directing American military authorities to treat citizens of neutral sovereign republics of Lithuania, Latvia and Estonia as freemen to tag no foreign symbols disgraceful to liberated freemen; and not to surrender citizens of Lithuania, Latvia and Estonia to Russian authorities for a new enslavement and extermination;

(b) to enable the Ministers of Lithuania, Latvia and Estonia accredited to the Government of this country to DESIGNATE CONSULS TO BE ACCREDITED WITH THE AMERICAN MILITARY GOVERNMENT IN EUROPE, and to direct that passports issued by such Consuls be honored in the AMERICAN zones of occupation;

(c) to direct that dislocated Baltic nationals be removed from the concentration camps, established under the control of Russian NKVD officials in Western Europe, and from French-controlled zones, into the American zones of occupation;

(d) to use good offices with the British and French Governments to follow a similar arrangement; and

(e) to permit the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., to extend its relief work to citizens of Lithuania and other sister Baltic nations in the areas under the control of the Allied Military Government.

Finally, this Conference appeals to Lithuanian-language press of this country to pool their resources for dispatching a Lithuanian-speaking accredited correspondent to report on the true situation of Lithuanian refugees in liberated Western Europe.

3. Restoration of Freedom

The Conference gratefully recalls the enunciation of the American policy on the right of the Peoples of the Baltic States to political independence in the face of an attempted annihilation of their liberty by one of their more powerful neighbors. More particularly, this Conference recalls the statement of the Department of State dated July 23, 1940, the words of the late President, Franklin Delano Roosevelt, to the Lithuanian American Councils delegation at the White House on October 15, 1940, the Atlantic Charter, and the recent reafirmation of the continuing recognition of the Baltic States.

Delegates at this Conference reiterate their firm belief in the inviolable integrity of the principles of the Atlantic Charter in its original form.

With the war in Europe recently concluded, we presently call upon the Government of the United States to put the promises of the Atlantic Charter, and the promise of the Yalta declaration to liberated European peoples, into operation and effect in the liberated European Baltic countries by making firm representations, backed by American moral leadership and military-economic might, to the following effect:

(a) That the Soviet Union immediately withdraw its military and police forces presently in occupation of Lithuania, Latvia and Estonia;

(b) That provisional government powers in Lithuania, Latvia and Estonia be immediately vested in an Inter-Allied Military Control Commission to be set up with effective participation of the United States and Britain;

(c) That interim civil governments, broadly representative of all democratic elements, be formed in Lithuania, Latvia and Estonia under the joint auspices of the United Nations;

(d) That, following the withdrawal of Russian occupational forces and police agencies from the Baltic countries, deported citizens of those countries be repatriated from Siberia and from the liberated European countries under a joint Allied guarantee of their freedom and security;

(e) That free and unfettered elections thereafter be held in Lithuania, Latvia and Estonia, free form terrorizing influence of the Russian communist agents and from participation of infiltrating Russian settlers, to restore political freedom and democratic self - government of those countries;

(f) That the Governments of the Republics of Lithuania, Latvia and Estonia be granted the recognition of their rights to seek indemnity from Germany and Russia for the damages and destruction caused in the neutral Baltic countries, and to punish both German and Russian war criminals for the atrocities committed by them against the peaceful Baltic peoples and for the violation of neutrality of the Baltic States;

(g) That American press representatives, including the correspondents of the Lithuanian-language press, and agencies of the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., be immediately admitted to Lithuania and permitted to extend relief and report true facts free from political foreign censorship;

(h) That American miltary and naval forces be not weakened by withdrawals in large numbers from Europe, pending the clarification of the political situation provoked by unilateral and arbitrary actions by our former Russian ally in the European war just concluded.

4. International Cooperation

The Conference voices its vigorous objections to an attempt to underwrite in the United Nations International Organization the vetoing power of a prospective aggressor state to military measures in curbing its own aggression, and to the principle among the sovereign states.

The Conference requests that, pending the restoration of democratic self-government in the Baltic States, the Government of the United States move for immediate admission of the Ministers of Lithuania, Latvia and Estonia to participate in the San Francisco Conference.

In view of the trend of affairs in Russian-occupied countries of Europe, this Conference calls upon all American friends of the oppressed voiceless peoples of North - Eastern, Central and Southern Europe to unite in a common bond for the work of completing the liberation of Europe. In particular, Americans of Finnish, Estonian, Latvian, Lithuanian, Polish, Slovak, Czech, Croat, Slovene and Serb extraction should coordinate their joint efforts at bringing the brutal truth about the Russian domination to the attention of fellow Americans not as well informed.

Casimir V. Baltramaitis,
Chairman

Joseph Jokubavičius,
Secretary

Užsirašykite Amerikos
LIETUVIŲ NAUJIENAS
[illegible] žurnalas, 28 puslapių, [illegible] ir daug skelbimų. Kaina $1.00 metams. Adresas:
LIETUVIŲ NAUJIENOS
[illegible] N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

AN OPEN BALTIC—A VITAL BRITISH INTEREST

Of our good and friendly prewar customers, Soviet Russia... has annexed Estonia, Latvia and Lithuania . . .

With the extinction of the independence of all the countries from Finland to Poland, we are told that these countries, as part of Russia, will trade with us just as before, and that the volume will be even greater. Experience does not endorse this rosy view.

We cannot live without our export trade, and we cannot export unless we have customers to buy our goods. We shall have lost many of our markets . . .

The intention of the Soviet Government is undoubtedly to make Russia self-supporting and self-sufficient, and this is possible . . . We shall be glad of the smallest contribution to our foreign trade. What did the Baltic countries contribute to that?

In 1938, the last year of which statistics are available, the three Baltic States, with a combined population of 6 millions, bought from us goods to the value of four and a half million pounds, while Russia, with a population of 170 millions, bought from us goods to the value of exactly the same amount . . . These figures show the anxiety of the Baltic States to deal with us, and the lack of such anxiety on the part of Russia.

In the same period the Baltic States sold to us goods to the value of ten million pounds, mostly food, timber, and timber products . . .

The united foreign trade of the Baltic States, Finland and Scandinavia, amounted, in 1938, to 585 million dollars, 72 million dollars more than the foreign trade of all Soviet Russia with its population of 170 millions, and the trade of these small countrits under their own governments could easily be doubled within a dozen years. They would always have a surplus of meat and dairy products, timber and fish. The natural market of all these, economically and geographically, is Great Britain, with the cheap, short sea carriage . . . .

(*The Weekly Review*, London, February 8, 1945.)

LITHUANIAN ACTIVITIES HERE AND ELSEWHERE

Reports from Lithuanian colonies in other countries indicate that commemorations of Lithuania's Independence Day were numerous.

In CANADA mass meetings were held, both in Toronto and in Montreal. The Toronto meeting was addressed by Professor Kirkanel, mayor of that city, and by Colonel G. Grant-Suttie, Consul-General of Lithuania. At Montreal the mass meeting adopted an appropriate resolution supporting Lithuania's right to independence.

In ARGENTINA special church services, with Rev. Jakaitis, an American of Lithuanian descent, officiating, were held in the Lithuanian Roman Catholic Church in Buenos Aires. Representatives of the Baltic States attended the service and participated in a mass meeting which was addressed by Dr. K. Grauzinis, Lithuanian Minister to the Argentine. On the eve of the anniversary, the Center of Lithuanian Liberation issued a statement protesting the Sovietization and national extermination of the people. The statement, which appeared in many Spanis-language papers in the Argentine and in Uruguay, read in part:

1. The "Ostland" created by Nazi Germans as well as the Russian - Bolshevist "Soviet Lithuania" now being created, are equally unacceptable to the Lithuanian nation.

2. The Lithuanian nation under German occupation resisted the policy of enslavement, a fact admitted by the Soviets themselves in publications of their institutions.

3. Today the Lithuanian nation protests and resists the sovietization and extermination of the Lithuanian nation now being carried out by the Bolshevists. The Lithuanian nation protests against the illegal mobilization of Lithuanians into the Red Army, against the introduction of collective farms, the mass executions of the people and the forced mass deportation of the population of entire towns and villages into the depths of Russia.

4. The Lithuanian nation is united in the struggle for the restoration of Independent Lithuania. Until this can be carried out, she asks that Lithuanian territory be placed under the temporary administration of an international Allied Commission.

In Montevideo, URUGUAY, and in Sao Paulo, BRAZIL, commemorative ceremonies also took place.

In ENGLAND special church services were held at the Lithuanian Roman Catholic Church of St. Casimir in London. The service was attended by the ministers of all three Baltic States. A luncheon was given, and a mass meeting took place later at St. Monica's Hall.

Appropriate celebrations took place also in SCOTLAND, SWEDEN, FRANCE, ITALY, SWITZERLAND, AUSTRALIA, and elsewhere.

No word has been received concerning the commemoration of Lithuania's national holiday in the homeland. It is certain that in their own land Lithuanians were not permitted to commemorate that anniversary in the spirit and maner to which they had been accustomed, since aspirations toward national independence constitute a crime in the eyes of the present "liberators."

* * *

A new magazine, *Laisvoji Lietuva* (Free Lithuania), of which five issues have appeared is being issued by the Lithuanian cultural society in Uruguay. The magazine stands for the restoration of a free and independent Lithuania.

* * *

The Swiss press widely commented recently on the works of the late O. Milasius, a Lithuanian poet writing in the French language, who was formerly Minister of Lithuania in Paris. Some time ago several volumes of his works were published in Fribourg. The *Neue Zuercher Nachrichten* has a special word of praise for his book *Miguel Manara*, and emphasizes that Milasius' works are well known in France.

BALTIC CIVILIZATION UNIQUE IN THE WORLD

. . . The Baltic States have, after their experience of 1940, when they were occupied by Russian forces, learn to value not only their own national independence, but also the European way of life above everything. These small states, with a total population of less than 6,000,000 have, for more than five years, been engaged in a desperate struggle against two mighty empires, with a total population of more than 250,000,000. The struggle against the German and the Russian Empires has been conducted with fearful sacrifices, but is still sustained—it is hard to say how many Balts have perished and whether more have parished by political massacre or in battle, or the reverse.

The difference between the two worlds—the Baltic-European and the Russian—goes far back into history. It has deepened through the generations and was never as deep as it is now. Russia had no Middle Ages, no Renaissance, no Reformation. This has sundered her civilization fundamentally from that of the west . . . Finland and the Baltic States shared the heritages of the Middle Ages with Europe and . . . the Renaissance and the Reformation at an early date . . .

. . .. Why, in the last analysis, are . . . the Baltic States making so fearful a sacrifice? To remain the European community to which, in heart, mind and soul, they have always belonged.

(F. A. Voigt in *The Nineteenth Century and After*, November, 1944.)

BOOKS AND ARTICLES

1. *Lithuania under the Sickle and Hammer*, by Colonel J. Petruitis. Published by the League for the Liberation of Lithuania, Cleveland, Ohio, 1945. 80 pp. Price 50 cents.

2. *Ghillebert de Lannoy in Mediaeval Lithuania*, voyages and embassies of an ancestor of President Roosevelt by Petras Klimas. Published by the Lithuanian American Information Center, New York, 1945. 96 pp.

3. *Lithuanian Affairs*, an index to the New York *Times* on subjects pertaining to Lithuania. Compiled and edited by Casimir V. Baltramaitis. Published (in mimeograph form) by Lithuanan Press Club, New York, N. Y. 1945.

4. "Jurgis Baltrusaitis 1873-1944," article by Antanas Vaiciulaitis in *Books Abroad*, winter, 1945.

5. "Lithuania's Right to Independence," article in the *Michigan Catholic*, February 1, 1945.

6. "Lithuania," article in *Folha Paulista*, Sao Paulo, Brazil. No. 85 and 86, February-March, 1945.

LITHS IN THE SERVICE

EDWARD OBERAITIS RETURNS FROM PACIFIC

Edward G. Oberaitis, aviation ordnanceman 2/c, 44 Jones St., Wilkes-Barre, Pa., has returned from a tour of combat duty in the Pacific where he was attached to the Navy's Patrol Bombing Squadron 44.

The famed Catalina "Black Cats" of Squadron 44 plastered Japanese installations in the bypassed islands of the Pacific combat areas for 15 months before returning to the United States for leave and reassignment. The sturdy flying boats piled up more than 1,250,000 miles of flying and covered the last million without the loss of a man or a plane.

For almost a year the "Black Cats" operated from an isolated bulge of coral which once was a main stop-over for enemy barges supplying and reinforcing Japanese troops trapped on Bougainville and Buka in the Northern Solomons. Extermination of this barge traffic was the assigned objective of Squadron 44.

In addition to these harassing missions, the squadron crews flew thousands of hours on shipping and submarine search patrols, convoy and task group coverage, passenger-freight hauls and rescue missions.

LT. RECKUS IS HERO OF STORY

Writer Tells How Lyndwood Marine Died Fighting on New Guinea

Concluding the story of U. S. Marines on Cape Gloucester, New Guinea, as they pressed in a climax for their battle for supremacy in the jungle, as a Bordages, Technical Sergeant, Marine Corps, in the issue of Collier's thrillingly, yet endearingly, writes of his comrades in an important epic of the South Pacific.

Men of the Marines fell and other Marines took over. It was that kind of a fight, men dulled with battle weariness, too dull to think or care, but they hung on. It was this day that an attack on a ridge had been ordered.

"One of the first who discovered the ridge was Dutch Schantzenbach, of Macungie, Pa., writes Bordages. Then he goes on, "Dutch was 22, but he was one of the veterans, a noncom regular. Now he lay behind a log with bullets drumming on it, lay there with another Pennsylvanian, 1st Lt. William R. Reckus, Hanover Township, Pa.

"Major Dillard came crawling up. The Marines couldn't push forward another foot. But they had to push forward. They had ta straighten out the line at this point or the whole position was endangered. It was one of those things. It couldn't be done, but it had to be done. It was up to Lt. Reckus.

"He could have ordered his middle squad forward, of course. He could have stayed behind the log and ordered them to attack; to go forward until the line was straight. But those men were exhausted, the hope drained out of them. It was up to him.

"He heaved a grenade. He stood up. 'Come on Dutch' he said. 'Let's show 'em how the boys from Pennsylvania do it.'

"Reckus was stepping out. He turned to see if the men were moving up. Maybe Bill Reckus saw the others starting up. Or maybe he was hit too quickly. He fell and Dutch pulled him back behind the log.

" 'Well, Dutch . . . It don't look like the boys from Pennsylvania did so good."

"But they'd done all right. The men had seen him fall. They'd seen proof, if they needed it, that no man could go forward until the line was straight.

"A corpsman was dressing the lieutenant's wound. Bill Reckus said. 'Give me the straight dope. How bad am I hurt?"

"The corpsman tried to tell him he'd be okay. 'Don't kid me' Bill Reckus replied.

"They dragged in a stretcher and put him on. He said, 'So long Dutch.' A sniper shot at them. Later he died."

Lt. Reckus enlisted August 14, 1940. With the rank of corporal he was sent to the Solomons with the first contingent that landed at Guadalcanal on August 7, 1942. He was wounded in action the following October, received the Purple Heart and a promotion to sergeant. When the Marines were relieved he was transferred to Australia and promoted to first lieutenant.

Lt. Reckus's family has received the Navy Cross which was awarded by the Navy Department after the details of his valor were revealed through official channels.

MASLOWSKI FREED FROM NAZI CAMP

A cablegram received by Mrs. Anna S. Maslowski, 388 West Main street, Plymouth, Penna., from her son, First Lieutenant Edward J. Maslowski, a fighter pilot, gave her the glad news that he has been freed from a German Prisoner of War Camp. Lt. Maslowski bailed out over Reims, France, on May 11, 1914, after his fighter plane had been destroyed by German anti-aircraft fire. He was taken prisoner and confined to Stalag Luft No. 3.

Last January Mrs. Maslowski received a card from her son, reporting that he was being moved from the camp and that was the last she heard from him. The cablegram did not give any details.

Lt. Maslowski has been in service since before Pearl Harbor and was serving with the Eight Air Force in England.

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have settled their accounts in the Office of the Register of Wills of Luzerne County and that the same will be presented to the Orphans' Court of said County for confirmation nisi on Monday, June 18, 1945 at 10:00 o'clock a. m.

Estates of James B. Whitlock, Emma McKaig and Russell Whitlock, Exrs; David Fowler, Elizabeth Fowler and Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exrs; Thomas A. Lawall, Hoyt E. Heller and Miriam L. Heller, Admrs; Mary A. Kanopski, Hazleton National Bank, Hazleton, Exr; John Sinibaldi, Angelo Volpicelli, Admr; Jessie L. Morgan, Walter L. Morgan, Exr; Jemima M. Law, Miners Savings Bank, Pittston, Trustee; Minnie L. Hoskins, First National Bank, Avoca, Exr; J. Joseph Mullin, T. J. McLaughlin, Admr; Joseph D. Fluri, Jennie D. Fluri, Admx; J. K. Griffith, Winifred Griffith, Extx; Dora Ellsworth, George S. Wilcox and Coray B. Ransom, Exrs; Annie McCool, Anna M. Mahoney and Camilla G. Burke, Exrs; Elizabeth Motchnick, Charles Pernot, Exr; Nicola Dilello, Dr. W. J. Kozik, Admr; Millard F. DeMun, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exr; Stanley Iracki, Joseph Iracki, Admr; Jane McFadden, J. Campbell Collins, Admr; Joseph Papatola (2 Accounts), Second National Bank, Wilkes-Barre, Exr. and Trustee.

JOHN SHIVELL,
Register of Wills and Clerk of the Orphans' Court

VIETINĖS ŽINIOS

METINIS LRKSA KETVIRTOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS ŠIEMET BUS RIMTAS IR ĮDOMUS

Pereitą sekmadienį, gegužės 27-tą, Susivienymo patalpose įvyko LRKSA 4-tos apskrities valdybos ir Vykdomosios Tarybos narių susirinkimas metinio apskrities išvažiavimo reikalu.

Dalyvavo apskrities valdybos nariai—pirmin. V. Leliokas, vice pirmin. V. Grieštaraitis, iždin. J. Maşonis, iždo globėjai S. Galinis ir J. Batvinskas, koresp. redaktorius M. Zujus; Susivienymo vice prezid. J. Vaičaitis, sekr. V. T. Kvetkas, iždin. J. G Joneika ir iždo globėjas P. Karašauskas.

Plačiai apsvarstyti metinio išvažiavimo reikalai. Išvažiavimas įvyks sekmadienį, rugpiūčio 19, Rocky Glen parke. Kontraktas su parko savninku padarytas, tik lieka dar vieną kitą smulkmeną išaiškinti. Tuo pasirūpins valdyba.

Refrešmentų komisijon išrinkti J. G. Joneika, V. Grieštaraitis ir V. Leliokas.

Plačiai svarstyti programos reikalai. Nutarta programą pritaikyti dabartinei Lietuvos padėčiai—sukelti jai simpatiją amerikiečių tarpe ir sukelti pinigų laisvės atkovojimo akcijai. Tuo tikslu tarp 25 iki 50 procentų išvažiavimo pelno nutarta skirti Amerikos Lietuvių Tarybai. Nutarta kviest įžymius amerikiečius kalbėtojus ir sudaryti rimtą nuo programą.

Programos ir presos komisijon išrinkti J. Vaičaitis, V. T. Kvetkas, M. Zujus, P. Karašauskas ir J. G. Joneika.

Apskrities pirmin. V. Leliokui pavesta užkviesti Wyoming Klonio Lietuvių Tarybą prisidėti prie sukėlimo didesnės paramos Lietuvos vadavimo akcijai —Amerikos Lietuvių Tarybos iždui.

Kitą išvažiavimo rengėjų susirinkimą sušauks apskrities pirmininkas ir sekretorius.

TĖVŲ PRANCIŠKONŲ MISIJOS

Elizabeth, N. J.—Šv. Petro ir Povilo parapijoje, Šv. Onos novena, liepos 17-26 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

Chicago, Ill.—Visų Šventųjų parapijoje, Šv. Onos novena, liepos 17-26 d. Tėv. Agnelius Krasauskas.

Newtown, Pa.—Šv. Kazimiero Seserų vienuolyne, metinės rekolekcijos, rugpiūčio 6-15 d.— Tėv. Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn.—Šv. Juozapo parapijoje, Šv. Pranciškaus novena ir Tretininkų vizitacija, rugsėjo 8-17 d. Tėv. Agnelius Krasauskas.

Plymouth, Pa.—Šv. Kazimiero parapijoje, 40 val. at'aidai, rugsėjo 23-25 d.—Tėv. Juvenalis Liauba.

FRANCISCAN FATHERS,
Mount St. Francis, Greene, Me.

SCENOS (TEATRO) VEIKALAI

(Parašyti kun. J. K. Miliausko)

DAINŲ IR JUOKŲ JOMARKAS

Farsas viename akte. Veikalas kupinas rinktinių juokų, nepaprastų šposų ir žavėjančių dainų. Vaidinimas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzemplioriua—25c.

KOMEDIJOS

1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, atvaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudrumą, kuriam kartais būna kliūčių. Suvaidinamas į penkias minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. Abraomas ir Raulas. Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septynias minutes.

3. Supradentas ir Jo Gengė. Veikalėlis atvaizduoja du skirtingu darbininkų tipu. Jų "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygutėj. Kaina 35 centai; imant nemažiau kai 4 egzemplioriua—25c.

AMERIKOS KAIMO MOKYKLA

Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų šposų. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis... Tokia mokykla tesiranda tik padykėlio vaiko vaizduotėje, todėl ir vadinam šį veikalą farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septyneta. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzemplioriua—30 centų.

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

OLD FORGE, PENNA.

LRKSA 70-tos Kuopos Susirinkimas

Bus birželio 3-čią, 2 val. po pietų, Onos Malinauskienės namuose, 600 Grace St., Old Forge.

MIRĖ

A. a. Jonas Bieliauskas, gyv. 106 East Main St., Glen Lyon, palaidotas gegužės 24-tą iš Wanamie Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose.

A. a. Marė Grodienė, 328 Damon St., West Pittston, numirė gegužės 25-tą, palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko vyrą, 9 vaikus ir 18 anūkų.

JUNGTINIS BALSAS UŽ EUROPOS LAISVĘ

New York (LAIC). — City Center teatre, New Yorke, gegužės 20 d. popiet įvyko milžiniška demonstracija už Europos tautų laisvę. Masinį susirinkimą surengė Amerikos Lenkų Kongreso skyrius su Rytinių Valstybių Koordinacinių Lenkų Komitetu.

Svarbiausias kalbėtojas buvo J. V. Senatorius Robert A. Taft, kuris protestavo prieš Sovietų Rusijos pastangas pavergti Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją ir eilę kitų valstybių. Jis pabrėžė, kad Rusijos reikalavimas pasilaikyti sau veto teisę prieš pasaulio mėginimus sudrausti agresiją "daro neįmanomu tarptautinės teisės įsigalėjimą."

Sveikinimus atsiuntė Kongreso atstovė Clare Boothe Luce. Gyvu žodžiu prabilo kongresmenai Philip H. Philbin (Mass.) ir Joseph F. Ryter (Conn.), demokratai, ir Jessie Sumner (Ill.), republikonas.

New Yorko Lietuvių Tarybos vardu kalbėjo kun. Jonas Balkūnas, kuris sukėlė nepaprastų ovacijų milžiniškoje minioje, siūlydamas visų pavergtų tautų draugams Amerikoje vienytis išlaisvinimo akcijai. Latvių vardu trumpai prabilo Richard Hermanson. Estus atstovavo dr. John Torpats. Kalbėjo taipgi suomių, slovakų ir serbų organizacijų atstovai.

Lenkų amerikiečių visuomenės priimtoji rezoliucija reikalauja teisingumo ir laisvės visoms rusų vergiamoms ir naikinamoms tautoms, jų tarpe ir Lietuvai.

IŠKILMINGOS KUNIGŲ BROGAUS IR JAŠKAUS PRIMICIJOS

Šeštadienį, gegužės 26-tą dieną, Scrantų Šv. Petro katedroje J. E. vyskupas William J. Hafey įšventino kunigais 7 klierikus.

Tarp tų 7 yra du lietuviai, būtent, kun. Albertas G. Brogus iš Plains, Pa., ir kun. Pranas L. Jaškus iš Wilkes-Barre, Pa.

Kun. A. L. Brogus yra sūnus Jono ir Onos (Pečiulytės) Brogų, 43 St. James St., Plains, Pa. Gimė birželio 28, 1918 m.

Jis išėjo vietos pradžios ir Plains Township high school, Marianapolio Kolegiją, Thompson, Conn., ir Šv. Petro seminariją, London, Ontario, Kanadoje. Jo primicijos bus sekmadienį, birželio 3-čią, Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčioje, 10 val. ryte.

Kun. Pranas L. Jaškus—sūnus jau mirusio Louis Jaškaus ir Agnietės (Laurinaitytės) Jaškienės, 21 Solomon St., Wilkes-Barre, Pa. Gimė spalių 17, 1919 metais. Išėjo vietinę pradžios ir aukštesnę mokyklas, Marianapolio kolegiją ir King seminariją, St. Bonaventure. Jo primicijos įvyko pereitą sekmadienį, gegužės 27-tą, Švč. Trejybės bažnyčioje, Wilkes-Barre, Pa.

Primicijantui asistavo: vietos klebonas kun. J. K. Miliauskas—padėjėjas kunigas; kun. Smith, pranciškonas, Bonaventūro seminarijos vice rektorius—diakonas; kun. Norkūnas iš Scrantų—subdiakonas; klierikas Lenehan iš Wilkes-Barre ceremonierius; kl. Diskin iš Bostono—prie kodylo. Kun. J. Savulis iš Duryea pasakė pritaikintą gražų pamokslą.

Mišių laiku labai įspūdingai giedojo parapijos choras, vadovaujamas veterano muziko Juozo Stulgaičio.

Po mišių parapijos svetainėje buvo šaunus bankietas.

Kun. P. L. Jaškus yra LRKSA 17-tos kuopos narys. Jo motina ir seserys irgi priklauso prie LRKSA.

Naujiems dvasios vadams linkime geriausios klotics darbuotis Bažnyčios ir savo tautos gerovei!

J. E. vyskupas W. J. Hafey kunigą A. G. Brogų paskyrė į Nativity parapiją, Tunkhannock, o kun. Pr. L. Jaškų į St. Mary's parapiją Lackawaxen.

ŠAUNIAI PAMINĖJO KARO PERGALĘ IR LIETUVOS STEIG. SEIMO SUKAKTĮ

Philadelphia, Pa. — Sekmadienį, gegužės 20-tą, vietinė Amerikos Lietuvių Taryba, Šv. Jurgio parapijos svetainėje, vakare, surengė įspūdingą karo pergalės (Europoje) ir Lietuvos Steigiamojo Seimo 25-kių metų sukakties paminėjimą.

Programą atidarė vietos klebonas kun. dr. V. Martusevičius patriotine kalba, ragindamas susidomėti Lietuvos ateitimi ir gelbėti savo brolius ir seseris nuo bado ir pavergimo.

Programa vedė jaunas veikėjas Matas Milukas.

Svečias kalbėtojas "Garso" redaktorius kalbėjo dviem atvejais. Pirmu atveju kalbėjo apie alijantų pergalę prieš nacius ir fašistus, pabrėždamas, kad ta pergalė patikrina laisvę daugeliui tautų buvusių po nacių ir fašistų jungu. Plačiau kalbėjo apie Lietuvos Steigiamąjį Seimą, apie jo nuveiktus darbus ir jo valstybinę, tautinę ir kultūrinę reikšmę. Antru atveju kalbėjo apie San Francisco konferenciją ir Amerikos lietuvių akciją Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkovojimui.

Artistė Ona Skeveriūtė iš Chicagos dviem atvejais padainavo žavingų lietuviškų ir kitokių dainų. Ji yra įžymi meno pajėga, pasiekusi aukštos teknikos. Apdovanota artistiniais talentais —gyvu, sudvasintu temperamentu. Ji šiuo laiku dalyvauja operetėje "Oklahoma," Forrest teatre, Philadelphijoje.

"Dainos" choras, vedamas inžinieriaus Norkaus, irgi gerai pasirodė sudainuodamas gražių dainų.

Pasižymėjusi "Vaidilučių" šokėjų grupė gyvai pašoko lietuviškų šokių.

Trumpai kalbėjo žinomas biznierius ir veikėjas William M. Paschall-Poška, kuris kandidatuoja magistrato ofisan.

Pravesta aukų rinkliava. Nežiūrint, kad įeinant į svetainę reikėjo užsimokėti įžangą, dalyviai gausiai aukojo. Surinkta apie $140.00.

Po programos sekė šokiai.

Šio šaunaus paminėjimo surengimu rūpinosi vietinė Amerikos Lietuvių Taryba. Ypatingai daug triūso padėjo kun. S. Raila, p. Grinius ir vietos klebonas kun. dr. V. Martusevičius.

Rap.

S. S. OMAHA, NEBR.

Pirma Šv. Komunija

Šiais metais turėjome 33 vaikučius, kurie priėmė šv. Komuniją pirmą kartą savo gyvenime. Tai didelis skaičius dėl mūsų kolonijos. Kun. Juozas Jusevičius pats laikė šv. Mišias ir išdalijo šv. Komuniją.

Ilgai Laukta Diena

Turėjome šaltą ir lietingą pavasarį. Mokyklos vaikai ilgai laukė gegužės 22 dienos—savo pikniko. Gi toji diena buvo labai graži ir šilta. Vaikučiams patiko.

Paprastai vaikai pasidarbuoja dėl parapijos. Klebonas išveža į parką, duoda valgius ir gėrimą veltui, o vakare parveža visus namon.

Novena į Šv. Antaną

Šv. Antano novena prasidės birželio 5 d. ir baigsis 13 d. Tai bus šv. Antano šventėje. Ypač maldausime šventojo, kad apsaugotų mūsų kareivius.

Jau Statysime

Sekmadienį, gegužės 20-tą, klebonas pranešė, kad vyskupas J. H. Ryan peržiūrėjo planą dėl padidinimo mokyklos ir naujo seselių namo. Kai jam buvo pasakyta, kad pinigai yra sukelti, vyskupas davė savo palaiminimą ir labai džiaugėsi parapijiečių duosnumu. Statyba tuojau prasidės, kad rudenį būtų pabaigta.

Saldžiausios Širdies Mylėtojas

Vienas žmogus telefonu paklausė klebono, kiek žmonių ateina į bažnyčią sekmadieniais ir pažadėjo kiekvienam nupirkti Saldžiausios Širdies knygelę. Kai jo pavardė buvo paklausta, jis tik atsakė: Saldžiausios Širdies Mylėtojas. Jis savo pažadą ištesėjo—susilaukėme vieno tūkstančio knygelių. *Vietinis*

ELIZABETH, N. J.

Leit. E. Markevičius Gavo Purple Heart ir Boną

Mykolo Markevičiaus du sūnūs kariuomenėje. Andrius aviacijos kadetas; Edvardas leitenantas, kariavo Prancūzijoje prieš vokiečius; invazijos laiku tapo sužeistas, gydėsi Anglijoje, dabar randasi Atlantic City veteranų ligoninėje; už ištikimybę kareivio pareigoms apdovanotas Purple Heart ir bonu ir paaukštintas į pirmo leitenanto laipsnį.

S. M.

BALTIMORE, MD.

Klasės Spalvų Išdalinimas

Mokslo metas jau baigiasi. 8-tą skyrių baigiantieji mokiniai rengiasi apleisti Šv. Alfonso parapijinę mokyklą ir persikelti į aukštesnių mokslų įstaigas. Sekmadienį prieš Novenos pamaldas 4 val. po pietų šių metų graduantams buvo išdalinti klasės spilkutės ir kaspinai mėlynos ir auksinės spalvos. Klebonas kun. dr. Mendelis tarė kelis žodžius, pašventino tuos kaspinus ir įteikė juos šiems graduantams.

Benjaminui Davella, Ričardui Glaveckui, Edvardui Lekavičiui, Jokūbui Lim, Eugenijui Melkevičiui, Veronikai Baranauskaitei, Rebecca Gianscoli ir Pranciškai Žaliagerytei.

Iš tų mokinių Ričardas Glaveckas ir Eugenijus Melkevičius gegužės 12 d. laikė kvotimus į Šv. Karolio seminariją, kur jie turėtų rengtis į dvasinį luomą. Mergaitės visos yra nusistačiusios eiti į Seton High mokyklą, kurioje vadovauja Motinos Seton sesutės. Mūsų klebonas negali atsidžiaugti kaip vaikučių, taip ių tėvų įvertinimu aukštesnio nokslo po katalikiška įtaka ir globa.

Pavojingai Serga

Kunigų Mendelių mamytė ponia Elžbieta Mendelienė gegužės 15-tą, naktį, netikėtai buvo perblokšta širdies atakos. Skubiai nugabenta Mercy ligoninėn, kur randasi sunkiam padėjime. Antrytojaus atvyko ponios Mendelienės dvi dukterys slaugės— ponia Felicija Pliuščikienė iš Oakville, Con., ir p-lė Alicija Mendelytė iš Scranton, Penna. Taipgi buvo atvažiavęs sūnus Juozas su savo žmona ir sūnumi Petru iš New Yorko. Kadangi šiais laikais slauges yra sunku gauti, tai Pliuščikienė būna su savo mamyte dienomis, o p-lė Alicija budi prie jos per visą naktį. Žmonės, kurie pažįsta abudu kunigus Mendelius, kurie pažįsta ponios Mendelienės šeimyną, jau užprašė daug mišių ir prisiuntė užuojautos pareiškimų. Duok, Dieve, veikiai mūsų ligonei sustiprėti!

Nuotrupos

Sekmadienį per Sekmines, gegužės 20 d. pas mūsų kunigus lankėsi kun. J. Prunskis. Jis atnašavo Sumą ir pasakė gražų iškilmei pritaikintą pamokslą. Ne vieną lietuvį-lietuvę sugraudino dabartinio Lietuvos gyvenimo vaizdais. Kun. Prunskis, užbaigęs kursus Katalikų Universitete Washingtone, trečiadienį, gegužės 23 d. gavo daktaratą ir antrytojaus grįžo į Chicagą.

* * *

Kazimieras Želvis randasi mirtingam padėjime (Franklin Sq. ligoninėje). Kun. Antanas Dubinskas suteikė paskutinius sakramentus. Želvio švogeris karys Edvardas Rašliavičius tik šešios savaitės atgal žuvo Vokietijoje. Reiškiame užuojautą kaip Želviams, taip Rašliavičiams.

* * *

DIRMAVONĖ mūsų bažnyčioje įvyko sekmadienį, gegužės 27, 4 val. po pietų. Sesutės jau nuo rudens mokino vaikučius katekizmo, kad galėtų atsakyti į vyskupo užklausimus. Sekmadienį, gegužės 20-tą, Baltimorės katedroje buvo sutvirtinta virš 500 suaugusių žmonių, kurie perėjo katalikų tikėjimą arba dėl kokių ten susidariusių kliūčių dar buvo nepadirmavoti.

* * *

Sekmadienį, gegužės 27, Lietuvių Legijono postas turėjo užprašytas šv. mišias. Dalyvavo legionieriai ir kareivių motinos.

* * *

Pas savo tėvelius vieši karys Silvestras Matelis ir karys Juozas Kvedera. Abu atrodo sveiki, nežiūrint tų baisenybių, kurias matė Europoje.

J.A.V. NUSISTATYMAS DĖL LIETUVOS PABĖGĖLIŲ

New York (LAIC).—Į ALT raštą dėl kaikurių incidentų, neigiamai paveikusių Lietuvos pabėgėlius Europoje, kompetetingos įstaigos pranešė raštu:

"It is contrary to the policy of this Government to arrange for the involuntary repatriation of persons who have had to leave their countries of residence because of the danger to their lives and liberties on account of their race, religion or political beliefs. Your letters have been brought to the attention of competent officers . . . who will give them every proper consideration.

"United States Government policy provides that Lithuanian nationals will not be repatriated to the Soviet Union unless they affirmatively claim Soviet citizenship. Reports of violations of this policy would naturally be subject to investigation, but no specific reports of such violation have come to my attention."

Todėl, tenka manyti, kad gegužės 24 d. susitarimas tarp Amerikos-Anglijos sąjungininkų ir Sovietų karinių vadovybių dėl repatriacijos nepalies Lietuvos piliečių: lietuviai pabėgėliai galės saugiai pasilikti Vakarų Europoje.

STETTINIUS PADĖKA PHILADELPHIEČIAMS

Philadelphia, Pa. — Vietiniai veikėjai, tikslu užtarti Lietuvos laisvės reikalus San Francisco Konferencijoje, nusiuntė atitinkamą rezoliuciją už kurią tai, vietinių veikėjų grupės sekretorius, Kristopas Žemaitis nuo paties Stettinius'o (su jo parašu) apturėjo padėkos laišką šio turinio:

The United Nations Conference on International Organization

San Francisco, California,
May 16, 1945

Dear Mr. Žemaitis,

I have received the suggestions submitted in your recent communication in connection with the work of the United Nations Conference on International Organization, and wish to express to you my appreciation for your courtesy in bringing your views to my attention.

Sincerely yours,
E. R. Stettinius,
Chairman United States Delegation

* * *

Karštas Lietuvos tėvynainis Juozas Jakimavičius viešajam knygynui paaukojo knygą "Timeless Lithuania."

* * *

Gegužės 12-tą iš vokiečių nelaisvės sugrįžo namon—Philadelphijon—Dėdės Samo karys, Jonas Sasnauskas. *X.*

NEW HAVEN, CONN.

Šiuo tarpu ligoninėje randasi Karolis Ramanauskas, kuris yra geras lietuvis ir visų lietuviškų darbų rėmėjas bei spaudos platintojas. Šia proga visi parapijiečiai, giminės, draugai ir pažįstami meldžiasi prie Dievo prašydami Karoliui greitu laiku pasveikti. *M.*

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS! Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės..maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

MALDŲ ŠALTINIS, didelėmis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina $2.50.

Ji yra nedidelio formato 5¼x3¼ colių; 432 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusė colio storumo. Naujausios ir gražiausios maldos.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigų maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50).............$1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50).......... 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) .... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais .... .40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.